

Dviratininko gidas / Гид велосипедиста / Cycling guide

ABIPUS NEMUNO ПО ОБЕ СТОРОНЫ РЕКИ НЕМАН ALONG BOTH SIDES OF THE NEMUNAS RIVER

Alytus Birštonas Гродна Ашмяны

2014

**Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės
Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną
programos projektas Nr. LLB-2-210
„Dviračių turizmo ir informacinės sistemos Lietuvos ir Baltarusijos
pasienio regione plėtra“**

PROJEKTO PARTNERIAI:

Birštono savivaldybės administracija

VšĮ Alytaus turizmo informacijos centras

Visuomeninės organizacijos „Respublikinė turizmo ir sporto sąjunga“
Gardino srities skyrius (Baltarusija)

Ašmenos rajono vykdomasis komitetas (Baltarusija)

Gardino srities vykdomojo komiteto kūno
sporto ir turizmo departamentas (Baltarusija)

TURINYS

Alytaus kraštas – Pietų Lietuvos gamtos perlas	3
---	---

ALYTAUS MIESTAS

1 MARŠRUTAS „Pirma pažintis“	4
2 MARŠRUTAS „Kerinti Alytaus panemunės panorama“	6
3 MARŠRUTAS „Patyrusiems“	8

ALYTAUS RAJONAS

4 MARŠRUTAS „Svečiuose Simno apylinkėse“	12
6 MARŠRUTAS „Olity–Orany“ maršruto atkarpa	15
7 MARŠRUTAS „Po kunigaikščio Margirio žemę“	19

BIRŠTONAS

1 MARŠRUTAS „Birštonas – Žvėrinčiaus Ažuolas – Škėvonių atodanga“	23
2 MARŠRUTAS „Siponių miško ir Nemajūnų kelias“	32

DVIRATININKO ATMINTINĖ	34
------------------------	----

GARDINAS

401 MARŠRUTAS „Augustavo kanalas“	43
402 MARŠRUTAS „Lapės kalnas“	44
403 MARŠRUTAS „Magnato Volovičiaus keliu“	46
404 MARŠRUTAS „Molotovo Linija“	48
412 MARŠRUTAS „Kreidos kalnai“	50
418 MARŠRUTAS „Sveikatos takas“	54
419 MARŠRUTAS „Raigardas“	56

AŠMENA

426 MARŠRUTAS „Šliachetskij“	59
427 MARŠRUTAS „Nevestin kamen“ (Jaunamartės akmuo)	62
428 MARŠRUTAS „Gippika“	64
429 MARŠRUTAS „Magnatskij“	66
430 MARŠRUTAS „Takas Sausas slėnis“	67

DVIRATININKŲ TEISĖS IR PAREIGOS	68
NAUDINGA INFORMACIJA	70

Alytaus kraštas – Pietų Lietuvos gamtos perlas

Alytaus kraštas nuo seno garsėjo pušynais apaugusiais smėlėtais kalneliais, vėjyje šiurenančiais ąžuolynais, tyvuliuojančiais ežerais, čia tekančiu Nemunu ir srauniais upeliais bei gaiviais šaltinėliais.

Alytus – didžiausias Pietų Lietuvos miestas, turintis sudėtingą ir įdomią istoriją. Parkų žalumoje skendintis miestas didžiuojasi savo tradicijomis, kultūra, nepaprasto grožio gamta ir svetingais bei nuoširdžiais žmonėmis. Daugiau kaip 33 proc. Alytaus teritorijos užima žalieji plotai – parkai, skverai, gėlynai, poilsio zonos. Miesto teritorijoje yra Vidzgirio botaninis draustinis.

Alytaus rajono miestelių ir kaimų praeitis siekia ne vieną šimtmetį. Simnas, Daugai, Butrimonys ir Punia buvo žinomi Lietuvos didžiųjų kunigaikščių ir Lenkijos karalių dvaruose. Krokialaukis garsėjo valdovams auginamais žirgais. Pivašiūnuose kasmet per Žolinės atlaidus susirenka tūkstančiai maldininkų iš Lietuvos ir užsienio pagarbinti stebuklingojo Švenčiausiosios Mergelės Marijos paveikslo. Alytaus rajone yra nemažai saugomų teritorijų: Žuvinto biosferos rezervatas, Dzūkijos nacionalinio, Metelių ir Nemuno kilpų regioninių parkų dalys, Pivašiūnų ir Sudvajų geomorfologiniai, Balkasodžio botaninis, Sabališkės ir Varčios pedologiniai draustiniai.

Todėl siūlomi dviračių maršrutai drieksis gražiausiomis gamtos vietovėmis, kuriose galima aplankyti kultūros, architektūros ir archeologijos paminklų.

ALYTAUS MIESTAS

„Pirma pažintis“

6,5 km

**Sveikatos takas – Margio g. – Miesto sodas – Kurorto parkas –
Mažasis Dailidės ežeras – Sveikatos takas – Dviračių nuomos
punktas**

Maršrutas skirtas norintiems pažinti Alytų dviračiu, tačiau jo neturintiems.

Prie nuomos punkto (Naujoji g. 54, tel. +370 618 14 476) yra Sveikatos takas, skirtas dviratininkams ir pėstiesiems. Juo važiuojate iki A. Sakalausko g. 10, prie pastato įsukate į Margio g. ir važiuodami tiesiai pasiekiate Miesto sodą ir Laisvės angelo paminklą. Tai svarbiausias Alytaus paminklas, pagarbos ir atminimo ženklas žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę, pastatytas 1929 m. (aut. A. Aleksandravičius). Pasakojama, kad pozuoti skulptūrai autorius prikalbinęs jaunutę gimnazijos mokytoją. Paminklui teko atlaikyti kelis gamtos ir istorijos išbandymus: 1934 m. skulptūra subyrėjo trenkus žaibui (atstatyta po trejų metų), o 6-ajame dešimtmetyje nugriauta politiniais sumetimais. Skulptorius J. Meškelevičius 1991 m. Laisvės angelo skulptūrą atkūrė.

Rožynais garsėjantis Miesto sodas baigtas formuoti 1931 m. Iki šių dienų išlikęs tarpukario fontanas su baseinėliu, kuriame kadaise plaukiojo auksinės

žuvelės ir žydėjo lelijos. Statant fontaną sumanyta, kad jis bus lyg saulutė, o visi nuo jo besidriekiantys takeliai – tarsi saulės spinduliukai. Sode auga 55 rūšys skirtingų medžių ir krūmų. Ne vieną priverčia nusišypsoti čia dūkstančios voveraitės. Greta parko stovi 1938 m. baigti statyti modernūs, erdvūs A. Juozapavičiaus – pirmojo karininko, žuvusio nepriklausomybės kovose, – šaulių namai, vadinti kurhauzu (S. Dariaus ir S. Girėno g. 10).

Priešais Miesto sodą puikuoja Žalioji gimnazija (S. Dariaus ir S. Girėno g. 27). Pirmoji gimnazija Alytuje buvo įkurta 1919 m., tačiau tuomet dar neturėjo savo pastato. 1925 m. gimnazistai atvėrė šio pastato (pastatytas iš buvusių carinių kareivinių) duris. Šiandien čia iškūrusi Dailiųjų amatų mokykla, veikia mokinių darbų parduotuvėlė.

Pro Laisvės Angelo aikštę sukatę į Kurorto parko skverelį. Jame stovi memorialas „Nurimęs varpas“ (aut.: skulpt. S. Žirgulis ir arch. L. Adomkus), skirtas politiniams kaliniams ir tremtiniams, Dainavos apygardos partizanams, 1941 m. birželio 22–28 d. Lietuvos kariuomenės sukilėliams pagerbti. Skverelyje auga 1989 m. pasodintas Atgimimo ąžuoliukas, priešais stovi 1991 m. sausio 13 d. aukas įamžinantis kryžius (aut. P. Pranskevičius).

Iš skvero dviračių taku važiuojate link Mažojo Dailidės ežero (Nemuno senvagės) ir kylate ant XIX a. pylimo, šiandien čia Sveikatos takas, juo grįžtate į nuomos punktą. Pakeliui dar pamatysite senosios geležinkelio stoties (1896 m.), kuriai laikas buvo negailestingas, likusią dalį.

ALYTAUS MIESTAS

„Kerinti Alytaus panemunės panorama“

15 km

**Jurgiškių g. – Jazminų g. – Vilties g. – Jaunimo parkas –
Parko g. – Kauno g. – Sanatorijos g. – Voveraičių g. – Panemunės
dviračių takas**

Maršrutas prasideda Jurgiškių g., nuo Švč. Mergelės Marijos Krikščionių Pagalbos bažnyčios (pašventinta 2001 m.). Šalia augančiame Likiškių parke galima pasigrožėti Nemuno slėnyje įsikūrusio Alytaus panorama, nes čia yra didžiausiu absoliutiniu aukščiu Alytuje pasižyminti kalva. Šalia parko pastatytas pirmasis Lietuvoje paminklas 1979–1989 m. Afganistano kare žuvusiems lietuviams.

Jazminų g. ir Vilties g. važiuojate iki Jaunimo parko, sukate į jį. Čia važiuojant dviračių takais galima grožėtis išpuoselėtais gėlynais ir parke stovinčiomis metalo plastikos skulptūromis.

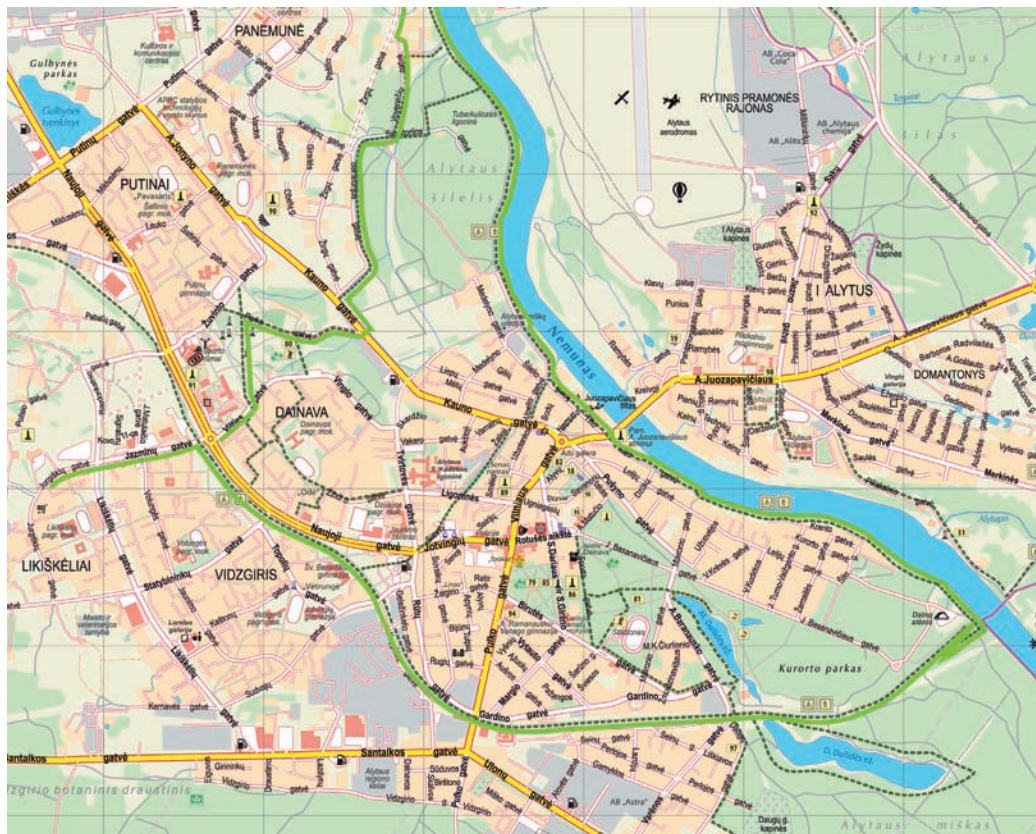
Parko g. minate į Kauno g., iš jos – į Sanatorijos g. ir Voveraičių g. pasiekiate Lietuvos tūkstantmečio tiltą. Jis eismui atidarytas 2011 m. spalio 28 d. Tiltas ilgis 257,80 m, aukštis – 25 m. Ant tilto nekopiate, nuo jo panemunės dviračių taku grįžtate į miestą. Važiuojant Alytaus šileliu ir grožintis au-

gančiomis pušimis net neverta abejoti garsaus dailininko M. Dobužinskio žodžiais, kai jis kalbėjo apie Alytų kaip apie amžinai žalią, Nemuno kilpos apjuostą miestą.

Pravažiauvę senąsias sanatorijos kapines, netrukus pamatysite XX a. pr. tinkuoto mūro pastatą – tai buvusi Alytaus mėsinė. Už jos – prieplauka ant Nemuno kranto. Čia sustojus pailsėti galima grožėtis tyvuliuojančios upės didybe ir ramybe. Prieš šimtmetį šioje vietoje stovėjo tiltas, ant kurio 1919 m. žuvo pirmasis nepriklausomybės kovų karininkas A. Juozapavičius. Dabartinis jo vardo tiltas stovi 50 m aukščiau prieš srovę.

Truputį nusukus nuo maršruto ir nuo prieplaukos Nemuno g. pakilus 350 m galima pamatyti XX a. pr. Alytaus sinagogą.

Grįžtate į dviračių taką. Važiuojant pakeliui stovės senutė, laiko ardoma raudonų plytų geležinkelio vandens sistemos siurblinė. Pasiekus Dainų slėnį kitoje Nemuno pusėje atsiveria išdidžiai dunksančio, legendomis apipinto Alytaus piliakalnio, kurio papėdėje gimė miestas, vaizdas. Tuomet pakylate ant buvusio XIX a. geležinkelio pylimo, ant kurio driekiasi dviračių ir pėsčiųjų takas. Juo grįšite į tą vietą, nuo kurios pradėjote kelionę. Pakeliui pamatysite Nemuno senvagę – Mažąjį ir Didįjį Dailidės ežerus, senosios geležinkelio stoties (1896 m.) likusią dalį.

ALYTAUS MIESTAS

„Patyrusiems“

20 km

**Miesto sodas – Kurorto parkas – Panemunės dviračių takas –
Pliažo g. – A. Juozapavičiaus g. – Panemuninkėlių g. – Klevų g. –
Uosių g. – Lakūnų g. – Medžiotojų g. – A. Juozapavičiaus g. –
Merkinės g. – Piliakalnio g. – Muiželėnų miškas – Kaniūkų tiltas –
Ulonų g. – Daugų g. – Mažasis Dailidės ežeras – Kurorto parkas –
Miesto sodas**

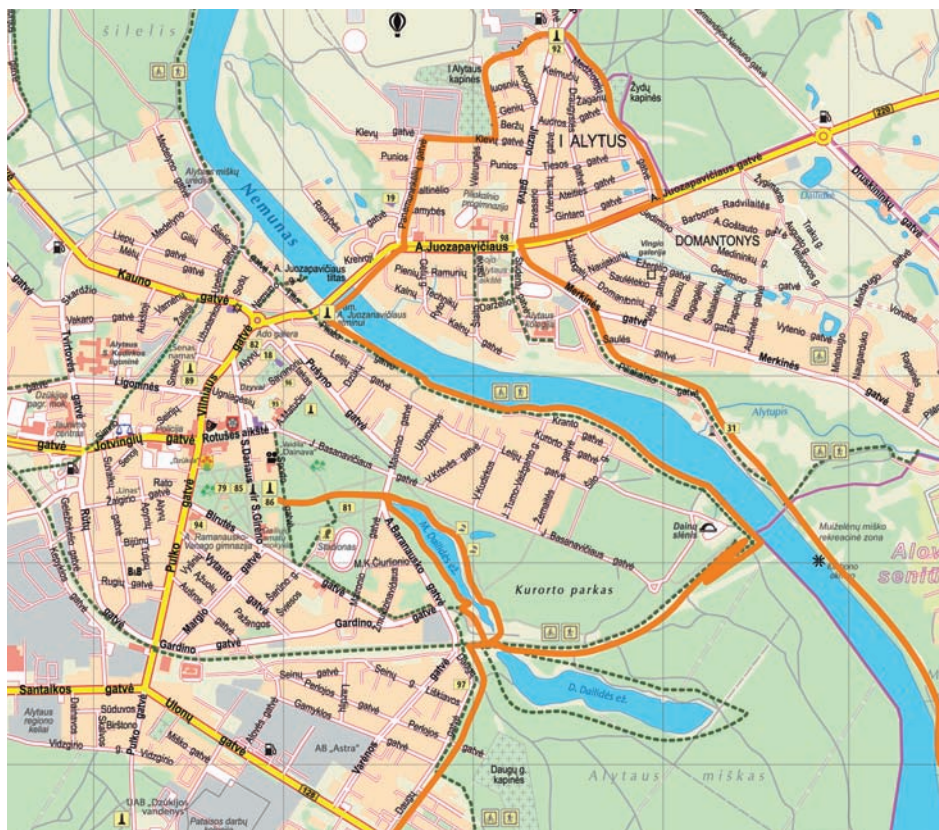
Maršrutas prasideda rožynais garsėjančiame Miesto sode (baigtas formuoti 1931 m.), kuriame iki šių dienų išlikęs tarpukario fontanas su baseinėliu. Jame kadaise plaukiojo auksinės žuvelės ir žydėjo lelijos. Statant fontaną buvo sumanyta, kad jis bus tarsi saulutė, o visi nuo jo besidriekiantys takeliai – lyg saulės spinduliukai. Sode auga 55 rūšys medžių ir krūmų. Ne vieną priverčia nusišypsoti šiame parke dūkstančios voveraitės. Greta parko stovi 1938 m. baigti statyti modernūs, erdvūs A. Juozapavičiaus – pirmojo karininko, žuvusio nepriklausomybės kovose, – šaulių namai, vadinti kurhauzu (S. Dariaus ir S. Girėno g. 10).

Priešais Miesto sodą puikuoja Žalioji gimnazija (S. Dariaus ir S. Girėno g. 27). Pirmoji gimnazija Alytuje buvo įkurta 1919 m., tačiau tuomet dar neturėjo savo pastato. 1925 m. gimnazistai atvėrė šio pastato (pastatytas iš buvusių carinių kareivinių) duris. Šiandien čia įsikūrusi Dailiųjų amatų mokykla, veikia mokinių darbų parduotuvėlė. Čia pat ir svarbiausias Alytaus paminklas – Laisvės angelas, pagarbos ir atminimo ženklas žuvusiems už Lietuvos nepriklausomybę, pastatytas 1929 m. (aut. A. Aleksandravičius).

Pasakojama, kad pozuoti skulptūrai autorius prikalbinęs jaunutę gimnazijos mokytoją. Paminklui teko atlaikyti kelis gamtos ir istorijos išbandymus: 1934 m. skulptūra subyrėjo trenkus žaibui (atstatyta po trejų metų), o 6-ajame dešimtmetyje nugriauta politiniais sumetimais. Skulptorius J. Meškelevičius 1991 m. Laisvės angelo skulptūrą atkūrė.

Pro Laisvės angelo aikštę sukatė į Kurorto parko skverelį. Jame stovi memorialas „Nurimęs varpas“ (aut.: skulpt. S. Žirgulis ir arch. L. Adomkus), skirtas politiniams kaliniams ir tremtiniams, Dainavos apygardos partizanams, 1941 m. birželio 22–28 d. Lietuvos kariuomenės sukilėliams pagerbti. Skverelyje auga 1989 m. pasodintas Atgimimo ąžuoliukas, priešais stovi 1991 m. sausio 13 d. aukas įamžinantis kryžius (aut. P. Pranskevičius). Iš jo dviračių taku važiuojate link Mažojo Dailidės ežero (Nemuno senvagės) ir kylate ant XIX a. pylimo, šiandieninio dviračių ir pėsčiųjų tako, ir važiuojate į Dainų slėnį. Čia kelionė link A. Juozapavičiaus tilto tęsiasi daugiau kaip prieš šimtą metų vedusiu miestiečių pamėgtu Lakštingalų taku. Pakeliui galima pamatyti senutę, laiko ardomą raudoną plytų geležinkelio vandens sistemos siurblinę.

Pliažo g. iš dviračių tako reikia sukti link A. Juozapavičiaus g. ir pervaziuoti tiltą, kurio pradžioje stovi paminklas, pagerbiantis ir įamžinantis

karininko A. Juozapavičiaus žūtį. Pervažiavę tiltą sukatė į Panemuninkėlių g. Jos pradžioje stovi pats seniausias miesto pastatas – 1818 m. pastatyta Šv. Liudviko bažnyčia, turinti klasicizmo stiliaus bruožų. Bažnyčios varpinėje skamba 1669 m. žymaus varpų meistro Jono Delamarso nulietas varpas. Klevų g. pasukate į Uosių g., tada – į Lakūnų g., kurioje yra paminklinis akmuo „Normandija–Nemunas“ (pastatytas 1981 m.), pagerbiantis eskadrilės „Normandija–Nemunas“ lakūnus, kurie iš dabartinio sportinio aerodromo per Antrąjį pasaulinį karą kilo į karines užduotis. 2004 m. buvo surengta didelė aviacijos šventė–minėjimas pulko „Normandija–Nemunas“ kovų Alytaus padangėje 60-mečiui. Renginio metu šalia administracinio prastato atidengta stela šiam įvykiui atminti.

Pervažiuojate kelią ir kelionę tęsiate Medžiotų g. Čia jaukiame pušyne yra senosios žydų kapinės, kuriose XX a. I p. buvo laidojami patys žymiausi Alytaus žydų bendruomenės nariai. Greta – stačiatikių kapinės su nedidele laidojimo koplytėle. Privažiavę A. Juozapavičiaus g. sukatė link Merkinės g., iš jos – į Piliakalnio g. Ja privažiuojate didingą miesto puošmeną – Alytaus piliakalnį, apipintą daugybe legendų ir apglėbtą Alytupio upelio (manoma, nuo šio upelio vardo ir kilo miesto pavadinimas). Kadaise ant piliakalnio stovėjo medinė pilis, kurią sudegino kryžiuočiai. Šiandien jo papėdėje yra medžio skulptūrų parkas „Piliakalnio protėviai“.

Pasigrožėję važiuojate tolyn. Pakeliui yra Muiželėnų miško poilsio zona – įrengtos pavėsinės, laužavietės, žaidimų aikštelės. Nemune pasimatys Klebono akmuo. Pasakojama, kad jis upėje atsirado labai seniai, po maro, kai prasidėjo didelis badmetis. Vietinis klebonas, negalėdamas žiūrėti, kaip miršta jo parapijiečiai, surinko iš likusių gyvų gyventojų pinigus ir išplaukė Nemuno aukštupiu pirkti grūdų. Grįžtant pradėjo jį velnias gundyti, kad neužsuktų į Alytų, o plauktų į Kauną. Ten brangiai parduotų grūdus ir be rūpesčių gyventų, o Alytaus gyventojai tegu miršta badu. Vos klebonas susigundė, pakilo didelis viesulas, trenkė žaibas į laivą ir šis akmeniu pavirto.

Važiuodami gamtos apsuptyje pasieksite Kaniūkų tiltą. Jo taurai išlikę originalūs, kokie buvo pastatyti 1892 m. Pervažiavę tiltą ir saugiai perėję kelią, dviračių ir pėsčiųjų taku važiuojate link Ulonų gatvės. Tuomet Daugų g. dviračių taku pasieksite Mažąjį Dailidės ežerą ir Kurorto parku sugrįžtate į miesto centrą.

DVIRAČIŲ NUOMA, REMONTAS

Parduotuvė „Dviratis plius“

Naujoji g. 54, Alytus
Tel.: +370 315 36 923,
+370 618 14 476
Darbo laikas:
I–V 9–18 val., VI 9–14 val.

Remontas

Sudvajių g. 37, Alytus
Tel. +370 673 47 779

APGYVENDINIMAS

„Dzūkija“ **

Pulko g. 14, Alytus
Tel. +370 315 52 002
Tel./faks +370 315 51 345
www.hoteldzūkija.lt

„Odė“ ***

Naujoji g. 8C, Alytus
Tel. +370 315 32 929
Faks +370 315 20 871
www.ode.lt

„Senas namas“ ***

Užuolankos g. 24, Alytus
Tel. +370 315 53 489
Faks +370 315 51 643
www.senasnamas.lt

„Vaidila“ ***

Rotušės a. 12, Alytus
Tel. +370 315 56 188
Tel./faks +370 315 56 189
www.vaidila.lt

„Šolena“

Rato g. 7A, Alytus
Tel.: +370 682 49 202,
+370 315 21 044
www.solena.lt

„Linās“

Senoji g. 2, Alytus
Tel. +370 682 65 950
www.motelislinas.lt

ALYTAUS RAJONAS

„Svečiuose Simno apylinkėse“

42 km

**Alytus – Ūdrija – Krokialaukis – Aleknonys – Ažuoliniai –
Simnas – Mergalaukis**

Maršrutas skirtas planuojantiems kelionę po Alytaus kraštą kaip būsimą maršruto atkarpą.

Alytuje Sveikatos taku, kuris skirtas pėstiesiems ir dviratininkams, privažiuojate Ūdrijos g. ir ja važiuojate į Ūdrijos kaimą. Jame stovi Švč. Jėzaus Širdies bažnyčia (pastatyta 1924 m.), šalia – pietą vaizduojantis paminklas „Nužudytiems ir išblaškytiems gimtinės vaikams 1945–1990 metais“. Pakeliui Krokialaukio Kristaus Atsimainymo bažnyčia (pastatyta 1872 m.). Aleknonių kaime įsikūrusi Žuvinto biosferos rezervato direkcija ir lankytojų centras. Čia yra muziejus, greta įrengtas pažintinis gamtos takas su apžvalgos bokštelio. Lankytojų centre įrengta moderni ekspozicija, skirta Žuvinto ežero ir jo pakrančių gamtos įvairovei ir tvarkymui. Žuvinto biosferos rezervatas buvo įkurtas 1937 m. Šiandien čia telkiasi retos ir nykstančios augalų ir gyvūnų rūšys. 2011 m. Žuvinto biosferos rezervatas įtrauktas į pasaulinį UNESCO programos „Žmogus ir biosfera“ biosferos rezervatų tinklą. Tai pirmoji ir kol kas vienintelė Lietuvos vietovė šiame tinkle.

Važiuojant link Simno, Ažuolinių kaime, pūpsio Babininkų piliakalnis. Legenda pasakoja, kad jį 1812 m. kepurėmis supylė prancūzai. Kaime yra vienintelis Alytaus rajone vėjo malūnas, kurį negailėstingai ardo laikas.

ALYTAUS MIESTAS

Simnas – viena seniausių vietovių Alytaus rajone, minimas nuo 1382 m. Vėlesniais laikais šiose vietose buvo įsikūręs Lietuvos didžiojo kunigaikščio medžioklės dvaras.

Legenda byloja, kad labai seniai gyveno du gerieji milžinai Simas ir Sinas. Susiėjo jie draugėn ir nutarė pasirinktam miesteliui pastatyti labai gražią bažnyčią. Tačiau apsidairę aplinkui niekur nerado tinkamo kalnelio. Tada vienas puolė nešti žemių iš rytų, kitas – iš vakarų. Supylė jie kalnelį, o dabose, iš kur žemes sėmė, dabar tyvuliuoja Simno ir Giluičio ežerai. Baigę darbus vienas kitą pavaišino taboka, paspaudė rankas, po saują brangenybių pažūrė į ežerus ir išsiskirstė kas sau: vienas – medžioti, kitas – žvejoti. Gyventojai, atsidėkodami milžinams, jų vardus sujungė į vieną – Simnas. Taip ir pavadino vietovę, kurioje jie ant kalnelio pastatė gražuolę bažnyčią. O ežerai su milžinų išbarstytais turtais iki šiandien vilioja vietos gyventojus ir keliautojus.

Simno švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčia pastatyta 1520 m. Tai vienintelė bazilikinė kryžminio plano renesansinė bažnyčia

Lietuvoje ir seniausia Užnemunėje. Miestelio istorinis centras – urbanistikos paminklas. Atnaujintoje aikštėje stovi paminklas po pasaulį išblaškytiems Simno krašto vaikams.

Prie Giluičio ežero yra įrengtas paplūdimys.

Porą kilometrų nuo Simno nutolęs Mergalaukis. Čia vienoje ant kaimo kalvelių yra Pirmojo pasaulinio karo

vokiečių karių kapinės, o pačiame jų centre – Ernsto Vurchės (Ernst Wurche) kapas. Šis karys buvo žymaus vokiečių rašytojo ir poeto Valterio Flekso (Walter Flex) draugas ir tapo jo romano „Klajoklis tarp dviejų pasaulių“ pagrindinio herojaus prototipu. Svarbiausias knygos veiksmas vyksta Simne ir jo apylinkėse. Knyga išversta į latvių, švedų, prancūzų ir italų kalbas.

ALYTAUS RAJONAS

„Olity–Orany“ maršruto atkarpa

40 km

**Alytus – Poteronys – Bukaučiškės – Rimėnai –
Daugai – Žvirgždėnai – Pivašiūnai**

Maršrutas driekiasi XIX a. buvusio geležinkelio, vedusio iš Alytaus į Varėną, pylimu. Jį galima dalyti į dvi dienas, apsistoiant nakvynei Dauguose.

Kelionė prasideda nuo buvusios Alytaus geležinkelio stoties (Gardino g. 14). Toliau važiuojate Nemuno link dviračių ir pėsčiųjų taku (buvusiu pylimu, kurio aukštis vietomis siekia daugiau kaip 20 m). Pakeliui galite pasigrožėti abipus pylimo tyvuliuojančiais Mažuoju ir Didžiuoju Dailidės ežerais – Nemuno senvage. Tada – Dainų slėnis ir buvusio geležinkelio tilto likučiai. Anapus Nemuno išdidžiai dunkso legendomis apipintas Alytaus piliakalnis, kurio papėdėje radosi miestas. Kelionė link A. Juozapavičiaus tilto tęsiasi daugiau kaip prieš šimtą metų į Dainų slėnį vedusiu miestiečių pamėgtu Lakštingalų taku. Pakeliui galima pamatyti senutę, laiko ardomą raudonų plytų geležinkelio vandens sistemos siurblinę.

Pliažo g. iš dviračių tako reikia sukti link A. Juozapavičiaus g. ir pervažiuoti tiltą, kurio pradžioje stovi paminklas, pagerbiantis ir įamžinantis karininko A. Juozapavičiaus žūtį. Važiuojate iki Merkinės g., ja iki „Nemuno“ sodų bendrijos, tuomet Pylimo g. nerieate į mišką. Jeigu atidžiai klausysite, išgirsite čiurlenant Moterties upelį. Nusileidus prie jo galima pasigrožėti XIX a. geležinkelio tuneliu-pralaida upeliui. Būkite atsargūs, šlaitai labai statūs. Kelionę tęsiate niekur neišsukdami iš pagrindinio kelio. Pasiekiate Kaniūkų kaimą, tuomet atsargiai važiuojate į Naujakurių g., bu-

vusį XIX a. plantą Alytus–Druskininkai. Pervažiuosite senąjį tiltą, atsargiai galite nusileisti jo pasižiūrėti. Privažiuavę 129 kelią, jį kertate ir patenkate į Poteronių kaimą, kuriame yra gražus Poteronių piliakalnis. Pasakojama, kad čia vaidendavosi: vidurnaktį piliakalnio viršūnėje pasirodydavo baltais drabužiais vilkinti vaidilutė. Ji kūrendavo ugnį, verkdamo ir aimanuodavo ligi gaidžiams pragystant, vėliau pranykdavo.

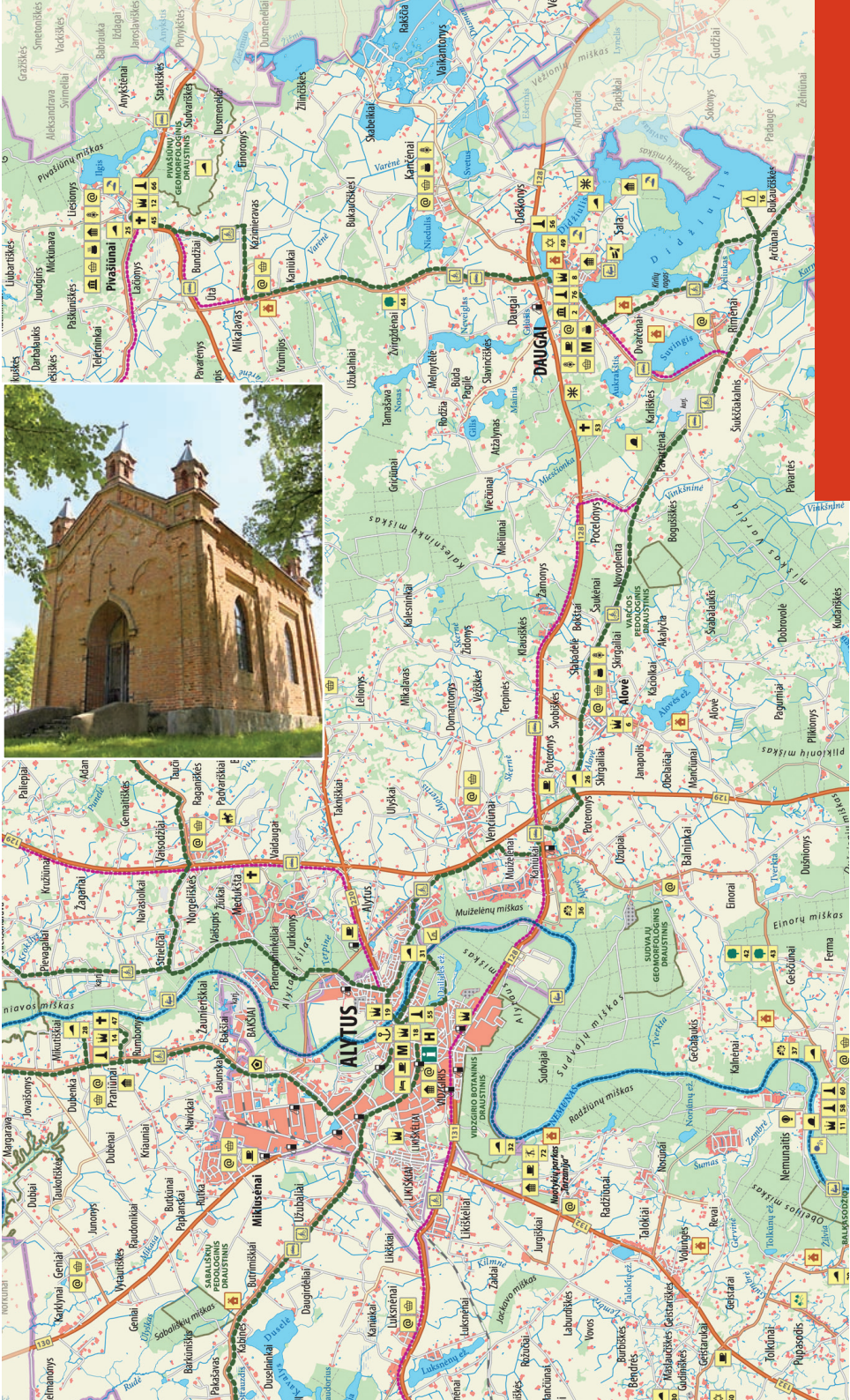
Kelionę tęsiate buvusiu pylimu, pakeliui galite užsukti į Alovę. Čia stovi 1802 m. pastatyta medinė švč. Trejybės bažnyčia. Jeigu neužsukate, važiuojate numatytu maršrutu

iki Bukaučiškių, rasite kelis buvusio geležinkelio tilto likučius, ardumus laiko ir žmonių. Bukaučiškėse yra buvusio Vasario 16-osios akto signataro, kunigo, ministro pirmininko V. Mirono dvaro XIX a. raudonų plytų, romantinio stiliaus su neogotikos elementais koplytėlė. Jei tikėsimės legendomis, ant kalvos, kurios viršūnėje pastatyta koplyčia, kadaise augo seni ir labai aukšti klevai, o tuose klevuose gyveno daugybė gandrų. Jie saugojo paslaptinius laiptus, kuriais dorų mirusiųjų dvasios į dangų patekdavo. Koplyčios rūsyje, šonuose, įrengtos nišos, kuriose buvo laidojami dvarininkai. Deja, jos išplėtos.

Tęsiate kelionę į Varėnos rajoną arba pro Rimėnus važiuojate į Daugus, nuostabų Didžiulio ežero apglėbtą miestą. Jame galima pamatyti Dievo Apvaizdos bažnyčią (1862 m.), Šventapetrio karnelį (buvusį piliakalnį, dabar ant jo stovi medinis kryžius), senąsias žydų kapines, Lietuvos partizanų kapą ir paminklą Daugų kapinėse.

Pro Žvirgždėnus, kur auga gražuolė Žvirgždėnų pušis (1960 m. paskelbta gamtos paveldo objektu), važiuojate iki Pivašiūnų. Sklando legendos, kad gerai pašniukštinėjus aplink ją galima rasti senovinių monetų. Pasakojama, jog prie šios pušies mėgdavo sėdėti elgetos ir prašyti išmaldos iš pravažiuojančiųjų, o numesti pinigėliai neretai tiesiog paskėsdavo kelio dulkėse.

Rašytiniuose šaltiniuose Pivašiūnai minimi nuo XVII a., tačiau įvairūs ženklai (pvz., netoli Pivašiūnų esantys pilkapiai) rodo, kad čia gyventa

ALYTAUS MIESTAS

gerokai anksčiau. Šiandien Pivašiūnai visoje Lietuvoje garsėja Žolinės atlaisdais ir Švč. Mergelės Marijos Ėmimo į dangų bažnyčios didžiajame altoriuje kabančiu Dievo Motinos paveikslu. Šis amžiumi, tapyba ir stebuklinga gydomąja galia prilygsta Aušros vartų Madonai. Pivašiūnų bažnyčia įtraukta į Jono Pauliaus II piligrimų kelią Lietuvoje. Greta bažnyčios yra paminklas Vasario 16-osios akto signatarui kunigui Alfonsui Petruliui. Kitoje kelio pusėje, senosiose kapinėse, kurios dabar jau užstatytos namais, senosios bažnyčios vietoje, XIX a. viduryje buvo pastatyta Odinių (Odinčių) giminės koplyčia-mauzoliejus. Šalia miestelio iškilęs ir Pivašiūnų piliakalnis. Pasakojama, kad ant jo senovėje buvusi šventykla.

Prie Ilgio ežero įrengta poilsio zona su paplūdimiu, apžvalgos aikštele ir sporto aikštynu.

APGYVENDINIMAS

Kaimo turizmo sodyba

„Dvarčėnų dvaras“

Suvingio g. 5, Dvarčėnų k.,
Daugų sen., Alytaus r.
Tel. +370 698 36 777
www.dvarcenudvaras.lt

Poilsiavietė „Daugų sala“

Maironio g. 85, Salos k.,
Daugų sen., Alytaus r.
Tel. +370 687 39 416

Sodyba „Pas gandrus“

Gandrų g. 7, Salos k.,
Daugų sen., Alytaus r.
Tel. +370 611 79 938
www.pasgandrus.lt

Daugų technologijos ir verslo mokyklos bendrabutis (priima tik grupes)

Jaunystės g. 2, Daugai,
Alytaus r.
Tel.: +370 315 72 790,
+370 655 14 523

Daugų irklavimo bazė

Kalvų g. 15, Salos k.,
Daugų sen., Alytaus r.
Tel.: +370 315 69 395,
+370 612 77 423

Daugų Vlado Mirono gimnazijos bendrabutis (priima tik grupes)

Pergalės g. 6, Daugai, Alytaus r.
Tel.: +370 686 90 732,
+370 659 54 502

Kambarių nuoma „Vigiris“

Turgaus a. 3, Daugai, Alytaus r.
Tel. +370 650 54 210

Sodyba „Vigiris“

Dusmenų g. 9, Daugų k.,
Daugų sen., Alytaus r.
Tel. +370 650 54 210

ALYTAUS RAJONAS

„Po kunigaikščio Margirio žemę“

32 km

Punia – Butrimonys – Raižiai – Punia – Birštonas

Maršrutas skirtas tiems, kurie mėgsta automobiliu atsivežti dviračius, jais pasivažinėti po apylinkes ir automobiliu grįžti namo.

Kelionę pradedate Punioje, kuri pirmą kartą rašytiniuose šaltiniuose paminėta 1382 m. Punioje prasideda Nemuno kilpų regioninis parkas. Čia galima aplankyti kraštotyrinę etnografinę ekspoziciją „Punia amžių bėgyje“ (Kauno g. 3, Punia, Alytaus r., tel.: +370 315 68 685, +370 611 45 791, reikia susitarti iš anksto), įkopti į Punios piliakalnį, vieną didžiausių ir gražiausių Lietuvoje. Pasakojama, jog ant Punios piliakalnio stovėjusi kunigaikščio Margirio pilis, vadinta Pilėnais. 1336 m. čia įvykęs garsusis Pilėnų mūšis. Pilies gynėjai ir gyventojai nutarę verčiau žūti liepsnose, nei pasiduoti kryžiuočiams į nelaisvę. Jo papėdėje į Punele įteka laiptuotasis Nečiukos šaltinėlis. Netoli senosios Punios žydų kapinės. Miestelyje stovi Punios Šv. apaštalo Jokūbo bažnyčia (pastatyta 1863 m.). Pirmoji bažnyčia Punioje pastatyta 1425 m. Pasakojama, kad tuokart ją statyti paliepęs Vytautas Didysis, todėl jo atminimas gerbiamas iki šių dienų – bažnyčioje greta miestelio herbo kabo ir šio kunigaikščio portretas. Greta stovi bokšto formos mūrinė Šv. Jurgio koplytėlė, skirta 1831 m. sukilimo dalyviams atminti.

Iš Punios važiuojate į Butrimonis, kurių vardas kildinamas iš pavardės Butrimonis daugiskaitos. Kaimelis tokiu pavadinimu aptinkamas 1699 m. istoriniuose šaltiniuose, netrukus jau vadinamas miesteliu. Šiandien Butrimonys yra urbanistikos paminklas. Kūrėsi kelių, vedančių iš Vilniaus į Alytų

žiuose stovi 1889 m. pastatyta medinė mečetė, greta jos yra 2010 m. pastatyti du saulės laikrodžiai. Vienas rodo vietas, kitas – Žalgirio mūšio lauko laiką.

ir Puniją, sankirtoje. Taip susiformavusi trikampė aikštė (vienintelė tokia Lietuvoje) vėliau lėmė viso miestelio apstatymą. Neprivažiavus Butrimonių yra senosios žydų kapinės. Įvažiuojančius į miestelį pasitinka Išganytojo bažnyčia, pastatyta 1926 m.

Toliau kelias veda į Raižius, kurie nuo seno buvo vienas iš pagrindinių Lietuvos totorių centrų. Sakoma, kad jiems čia žemes dovanojo dar kunigaikštis Vytautas Didysis. Raižiuose stovi 1889 m. pastatyta medinė mečetė, greta jos yra 2010 m. pastatyti du saulės laikrodžiai. Vienas rodo vietas, kitas – Žalgirio mūšio lauko laiką. Tai vieninteliai tokie laikrodžiai Lietuvoje. Ant kalnelio, minint 600-ąsias Žalgirio mūšio metines, atidengtas paminklas Vytautui Didžiajam ir šiam mūšiui atminti. Iš Raižių pro Vaisodžius ir Norgeliškes grįžtama į Puniją. Čia baigiate kelionę arba per Mišiškes važiuojate į Birštoną.

DVIRAČIŲ NUOMA, REMONTAS

Asociacija „Panemunės dzūkai“
Kauno g. 3, Punios k., Alytaus r.
Tel. +370 687 99 594

i INFORMACIJA TURISTAMS

Alytaus turizmo informacijos centras
S. Dariaus ir S. Girėno g. 1, 62137 Alytus
Tel.: +370 315 52010, +370 687 07703
Faks +370 315 51982
info@alytus-tourism.lt
www.alytus-tourism.lt

BIRŠTONAS

Birštonas – kurortinis miestas Lietuvos pietuose, Kauno apskrityje, Birštono savivaldybės ir parapijos centras.

Kurortas yra prie Nemuno – didžiausios Lietuvos upės, netoli nuostamiausių Lietuvos miestų. Nuo sostinės Vilniaus iki Birštono – apie 90 km vaizdingu keliu tarp kalvų ir ežerų. Nuo antro pagal dydį šalies miesto Kauno iki Birštono – tik apie 40 km. Tai – labai senas miestas. Kurorto herbe pavaizduota žuvis sidabriniais dantimis, kuriai iš nugaros trykšta sidabrinė vandens versmė. Tai lyg banginis, ant kurio laikosi Birštono kurorto praeitis ir ateitis. Ši mitologinė žuvis – stilizuota Kauno marių patvankos 1959 m. apsemta banginio skulptūra, iš kurios tekėjo vietinis „Vytauto“ mineralinio vandens šaltinis. Kauno marios susiformavo, kai ties Kaunu prie Nemuno buvo statoma hidroelektrinė. Jos patvanka pasiekė ir Birštoną.

Didžiausias kurorto turtas – mineralinis vanduo – į butelius pradėtas pilstyti dar 1924 metais Kaune, o septintajame dešimtmetyje ši veikla perkelta į nedidelę gamyklą Birštone. Šiuo metu UAB „Birštono mineraliniai vandenys“ ir Ko gamykla pilsto mineralinį ir stalo vandenį į įvairios talpos butelius, tačiau pagrindiniu prekės ženklu išlieka natūralus mineralinis vanduo „Vytautas“, kuris 2004 metais buvo pripažintas geriausiu Lietuvos metų gaminio. 2012 m. Lietuvos gyventojai mineralinio vandens kategorijoje labiausiai vertino bendrovės gaminamą produkciją. Natūralus mineralinis vanduo „Vytautas“ pripažintas populiariausia preke trejus metus iš eilės. Greta „Vytauto“ didelę paklausą turi mineraliniai vandenys „Birutė“, „Akvilė“, taip pat mėgstami stalo vandenys „BMV“.

Tikro nekarbonizuoto mineralinio vandens „Vytautas“ galima paragauti sanatorių „Tulpės“ ir „Versmė“ biuветėse.

Atlikus visų Birštono apylinkėse esančių mineralinio vandens išteklių tyrimus, nustatyta, kad jie yra gausiausi Lietuvoje, o pats Birštonas yra įsikūręs ant mineralinio vandens kupolo. Gėlą vandenį tenka pumpuoti iš už Birštono 7 km.

Birštonas žinomas ne tik kaip kurortas, bet ir kaip kultūros centras. Jau tradiciniais tapo tarptautiniai džiaz, vargonų muzikos festivaliai, kurorto šventės, oro balionų fiestos. Kurorte aktyvus ir sportinis gyvenimas (lengvoji atletika, akademinis irklavimas, galiūnų sportas, lauko tenisas ir kt.). Birštonas yra aktyvaus laisvalaikio kurortas, išlaikantis senąsias gydymo tradicijas. Birštonas siekia likti gydomuoju balneologijos, purvo ir klimato terapijos, ramaus poilsio kurortu.

Birštono miestas ir jo apylinkės dėl nedidelių atstumų ir galimybių važiuoti ten, kur nepravažiuoja automobiliai, – puiki vieta dviratininkams. Pažinčiai su Birštono miestu ir kelionei miškų takelių labirintais rekomenduojame skirti visą dieną.

BIRŠTONAS

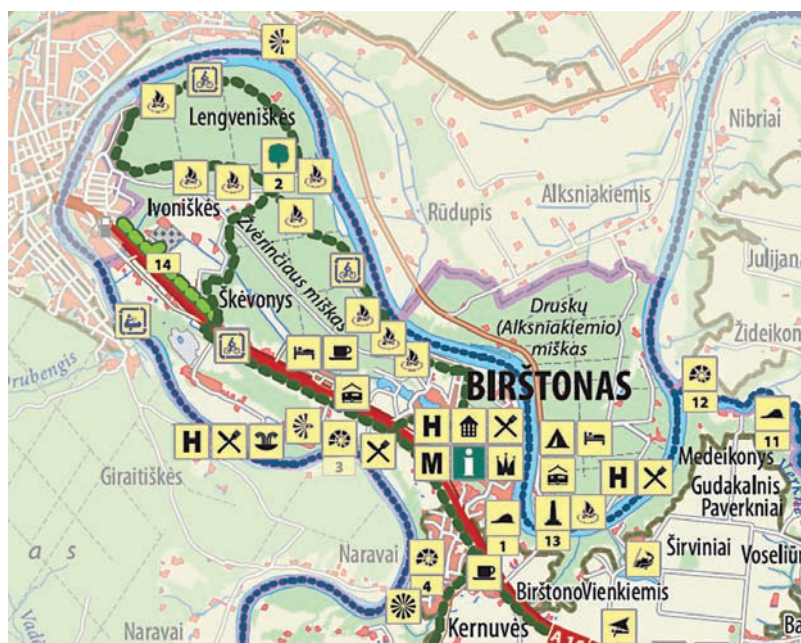
„Birštonas – Žvėrinčiaus Ažuolas – Škėvonių atodanga“

15 km

Birštonas – tai visus metus veikiantis mineralinio, purvo ir klimato terapijos kurortas Nemuno kilpų regioniniame parke, viliojantis ne tik daugiametėmis gydymo tradicijomis garsėjančiomis šiuolaikinėmis gydyklomis, svetingais viešbučiais ir restoranais, kultūros renginiais, bet ir pasaulinio pripažinimo sulaukusių mineraliniu vandeniu. Birštono sanatorija „Versmė“ pirmoji Lietuvoje sertifikavo gydymo tikslams naudojamą mineralinį vandenį.

Birštono miestas ir jo apylinkės dėl nedidelių atstumų ir galimybės važiuoti ten, kur nepravažiuoja automobiliai, – puiki vieta dviratininkams. Pažinčiai su Birštono miestu ir kelionei miškų takelių labirintais rekomenduojame skirti visą dieną.

Kelionę pradėkite Birštono turizmo informacijos centre, kurį rasite B. Sruogos g. 4. Centro darbuotojai suteiks visą informaciją, kuri jums padės turiningai praleisti laisvalaikį šiame kurorte. Išėję iš Turizmo informacijos

centro apsižvalgykite aplinkui: pietinėje pusėje plyti Vytauto parkas – senoji miesto dalis. Įvažiuę į parką dairysitės geltonosios biuветės, priklausančios „Tulpės“ sanatorijai. Šioje biuветėje galite paskanauti mineralinio vandens „Vytautas“, trykštančio iš 125 m gylio gręžinio. Visai netoli stūkso Vytauto kalnu vadinamas Birštono piliakalnis, nuo kurio atsiveria Nemuno vingis.

Iš parko keliaukite šiaurės kryptimi Nemuno krantine į kitą – Centrinį kurorto parką. Važiuodami išvysite virš medžių viršūnių kyšantį Šv. Antano Paduviečio bažnyčios bokštą. Maldos namai veikia nuo 1909 m. Įveikę maždaug 2 km, pasieksite Centrinį parką. Parke suformuotas pažintinis Nemuno kilpų takas, atkartinantis Nemuno vingius.

Kirtę parką, išvažiuosite į Jaunimo gatvę, kuria judėdami vakarų kryptimi, pasieksite Birštono miesto tvenkinius. Pravažiuę pirmąjį tvenkinį, sukite į Karalienės Barbaros alėją, o ji jus atves į Kunigaikštienės Elenos gatvę. Ja įvažiuosite į Nemuno kilpų regioniniame parke plytinį Žvėrinčiaus mišką, menantį karališkąsias medžiokles, kai miške aidėjęs Vytauto Didžiojo medžioklės ragas pramogauti kvietė to meto Europos karališkųjų šeimų narius. Miške įrengtas 15 km ilgio dviračių ir pėsčiųjų takas, gausu medžio skulptūrų, įrengtos poilsiavietės ir laužavietės.

Važiukite dešiniąja trasos puse ir, numynę maždaug 3 km, išvysite rodyklę, nurodančią kryptį Žvėrinčiaus ąžuolo link. Šiuo metu miško galiūnas lankytojų laukia gulėdamas ant samanų – 2005 m. 1,8 m skersmens ir 15 m aukščio medis neatlaikė uragano.

Grįžkite į Nemuno pakrantę ir įveikę 1,5 km išvysite upėje plytinčias keturias salas. Jose galima pamatyti migruojančius paukščius: didžiuosius dančiasnapius, didžiąsias antis, rudagalvius kirus, upines ir mažąsias žuvėdras, upinius kirlikus, raudonkojus tulikus, pempes ir kt. Antroje vasaros pusėje prasideda tilvikinių paukščių migracija, tad čia galima stebėti kone visas Lietuvoje sutinkamas tilvikų rūšis. Atsikvėpkite Nemuno pakrantėje įrengtoje poilsiavietėje ir tęskite kelionę. Važiuodami palei Nemuno vingį pasieksite 0,3 km ilgio Velniabliūdžio pažintinį gamtos taką su paslaptingiausia tako vieta – Velniabliūdžiu.

Grįždami tuo pačiu dviračių taku, laikykitės dešinės pusės, už 1 km išvažiuosite į A16 automagistralę. Ja pavažiukite 1,7 km, išvydę kelio ženklą „Lankytina vieta“, sukite į dešinėje esantį keliuką, kuris atves jus prie 1,6 km ilgio Škėvionių pažintinio gamtos tako.

Prienu gatve grįžkite į Birštoną. Jei kurorte nuspręsite pailsėti dar porą dienų, nuobodžiauti tikrai neteks – čia gausybė pramogų aktyvaus laisvalaikio mėgėjams. Pasižvalgykite po Didžiąsias Nemuno kilpas skrisdami karšto oro balionu arba parasparniu, pasidairykite į Nemuno pakrantes nuo pramoginių laivų denių, išmėginkite Verknės upės sraunumą plaukdami baidare. Šiltuoju metų laiku išmėginkite jėgas stalo ir lauko teniso, paplūdimio tinklinio, krepšinio, mini golfo, riedlenčių, riedučių, petankės aikštelėse. Sugrįžę čia žiemą, pasikinkykite slides ant Sniego kalno.

Jei patiko keliauti dviračių takais, įveikite 34 km ilgio Siponių miško ir Nemajūnų maršrutą. Keliaujant šiuo keliu išvysite vaizdingą Nemuno upės slėnį, angelų drožėjos sodybą, Siponių dvarą, Nemajūnų Šv. Apaštalų Petro ir Pauliaus bažnyčią (tai vienintelis originalus medinės neogotikos kūrinyš Lietuvoje).

Birštono turizmo informacijos centras

Birštono turizmo informacijos centro darbuotojai suteiks visą informaciją apie apgyvendinimą, maitinimą, lankytinas vietas, renginius, ekskursijas, turistinio inventoriaus nuomą. Centre galima užsisakyti ekskursijas po Birštoną ir apylinkes. Birštone Nemuno srovės stiprumą galima išmėginti vikingų

valtimis. Suformuokite komandą ir pažinkite Nemuno upės kilpas! Srauni, vingiuota, negili Verknės upė tinka šeimyninėms kelionėms. 1-2 dienų maršrutai baidarėmis – puiki galimybė gerai praleisti laiką ir pamatyti Nemuno ir Verknės upės santakoje esančią uolą, vadinamą Ožkų pečiu. Oreivių klubas „Audenis“ parodys gražiausius Nemuno kilpų regioninio parko kampelius. Visą jo grožį galima įvertinti tik iš aukštai.

B. Sruogos gatvėje stovi Birštono žaliasis kurhauzas ir kurorto valdyba, kurioje įsikūręs Turizmo informacijos centras. Kurhauzas – vienas iš nedaugelio išlikusių tokio tipo pastatų Lietuvoje, įrašytas į kultūros paveldo objektų sąrašą.

Vytauto parkas

Vytauto parkas – tai peizažinis parkas, įkurtas XIX a. vid., kaip kurorto parkas su mineralinėmis versmėmis. 1874 m. parką čia ėmė kurti Jiezno dvarininkas Ignacijus Kvinta. Medžių alėjos sodintos taip, kad jomis einant buvo galima patekti iš vieno statinio į kitą. Alėjos turėjo savo pavadinimus – „Birutės“, „Meilės“, „Svajonių“, „Eglių“, „Kaštonų“ ir kt. Tarpukariu parką prižiūrėjo Dotnuvos sodininkai. 1926 m. parke buvo įrengtas fontanas. Alėjų sandūrose žydėjo gėlynai.

Vytauto parko gėlynai buvo puoselėjami ir sovietmečiu. Netoli Geltonosios biuvetės tuomet žydėjo ypatingas gėlynas, vadintas „Kalendoriumi“. Jame kasdien būdavo persodinamos gėlės, kurios suformuodavo įvairiaspalvę tos dienos datą. 1986 m. parkas priskirtas prie vietinės reikšmės gamtos paminklų.

Kurhauzas

2013 m. istoriniame Vytauto parke atgimė Birštono kurhauzas. Kurhauze yra įrengta 150 vietų koncertinė salė su nedidele scena, tinkama rengti konferencijoms ir mokymams, patalpos parodomis ir kūrybinei veiklai, meno plenerams.

Birštono kurhauzas yra vienas iš nedaugelio išlikusių tokio tipo pastatų Lietuvoje, 2006 m. įrašytas į architektūros paveldo objektų sąrašą. 1885 m. Birštono kurorte jau stovėjo restoranas, kuris tarpukariu buvo rekonstruotas,

interjeras dekoruotas K. Šimonio pano, įrengta lauko terasa su staliukais po skėčiais. Jame buvo atidaryta viena pirmųjų dietinio maitinimo įstaigų Lietuvoje.

Biuvetė

Biuvetė – tai ant mineralinio vandens šaltinio pastatytas įrenginys, skirtas išgauti mineraliniam vandeniui. Gėrimui naudojamas mineralinis vanduo „Vytautas“. Įdomu, tai, kad 1879 m. Birštone atrastas mineralinio vandens šaltinis buvo pavadintas kurorto savininko Ignacijaus Kvinto dukters Viktorijos vardu, tačiau rašytojas Juozas Tumas-Vaižgantas mineralinį šaltinį vadino „Vytauto kalno sūriosiomis ašarėlėmis“. Minint Vytauto Didžiojo mirties 500-ąsias metines, šaltinis pavadintas Vytauto vardu. Šaltinio versmę žymėjo bangelinio pavidalo skulptūra, iš kurios nosį bėgdavo mineralinis vanduo. Pastačius Kauno HE, kurorto simboliu tapusią skulptūrą paskandino patvinęs Nemunas.

Birštono piliakalnis

Birštono piliakalnis yra prie pat Nemuno, tai vienas žinomiausių ir aukščiausių piliakalnių Lietuvoje – daugiau nei 40 m aukščio. Jau XIV a. pab. ant piliakalnio stūksojo tvirta, medinė Birštono pilis, vienaamžė su pirmąja Punios pilimi. Šis piliakalnis vadinamas Vytauto kalnu, nes 1401 m. Birštonas minimas kaip Vytauto dvaras, kuriame didysis kunigaikštis Vytautas ilsėdavęsis po medžioklės. Vytauto laikais Birštonas buvo strategiškai svarbi vieta. Teigiama, kad medinė pilis ne kartą buvo pulta kryžiuočių, tačiau niekada neužimta. Birštono pilyje 1473 m. gyvenęs karalius Kazimieras Jogailaitis su šeima slėpėsi nuo šalyje siautėjusios maro epidemijos.

Nemuno krantinė

Nemuno krantinė Birštone traukia turistus ramybe, jaukumu ir gamtos grožiu. Daugeliui ji asocijuojasi su ilgais romantiškais pasivaikščiojimais, dviračio mynimu ar netoliese prieš akis atsiveriančiais Nemuno kilpos skardžiais. Poetas Justinas Marcinkevičius yra pasakęs, kad šiose palaimintose ir

vaizdingose vietose įsikūręs unikaliausias gamtos turtas – Didžiosios Nemuno kilpos, kurių grožio neatstoja nė viena Europos upė. 2 km krantinė – bene populiariausia poilsiautojų pasivaikščiavimo vieta – buvo įrengta iš karto po Kauno hidroelektrinės pastatymo 1959 m., siekiant apsaugoti Birštoną nuo potvynių, grėsusių pakilus Nemuno vandens lygiui.

Šv. Antano Paduviečio bažnyčia

Birštono miesto panoramą puošia neogotikinė Šv. Antano Paduviečio bažnyčia. Joje kasmet vyksta įvairūs koncertai ir renginiai sakralinėmis progomis. Bažnyčia stovi netoli Nemuno krantinės. Manoma, kad pirmoji bažnyčia galėjusi stovėti XVI a.,

kita šventovė pastatyta 1787 m. Prienų seniūno Kazimiero Sapiegos rūpesčiu ir lėšomis. Naują mūrinę bažnyčią 1900-1909 m. suprojektavo garsus architektas Vaclovas Michnevičius. Bažnyčią puošia įspūdingi vitražai – juose pavaizduoti LDK karaliaus Mindaugas, Vytautas Didysis, vyskupai Motiejus Valančius ir Valerijonas Protasevičius. Šventoriuje gausu koplystulpių.

Netoli bažnyčios 2000 m. gruodžio 26 d. atidarytas pirmasis sakralinis muziejus Lietuvoje. Dabar čia teikiama žinių apie arkivyskupą Teofiliją Matulionį, eksponuojami kardinolo Vincento Sladkevičiaus asmeniniai daiktai ir vertingi bažnytinio meno kūriniai iš Birštono Šv. Antano Paduviečio bažnyčios ir kitų Kaišiadorių vyskupijos šventovių.

Centrinis kurorto parkas

Centrinis kurorto parkas – tai miškas mieste, kuriame natūraliai susiformavęs takų tinklas. Siekiant patenkinti lankytojų poreikius, parke įrengti

žinomų menininkų skulptūros. Parke suformuotas pažintinis Nemuno kilpų pasivaikščiojimo takas, atkartojantis Nemuno vingius.

Žvėrinčiaus (Žvėryno) miško takas

Prienų kilpoje plyti Žvėrinčiaus (Žvėryno) miškas, išsaugojęs senąjį pavadinimą, primenantį karališkąsias medžiokles. Žvėris į Nemuno upės juosiamą mišką suvarydavo iš Trakų ir Aukštadvario. 1999 m. buvęs sveikatingumo takas Žvėrinčiaus miške tapo dviračių – pėsčiųjų taku, kuriame gausu poilsio ir sporto aikštelių, medžio skulptūrų, keliautojų patogumui įrengtos poilsiavietės ir laužavietės.

Žvėrinčiaus ažuolas

Šimtmetis Žvėrinčiaus ažuolas dar visai neseniai buvo vienas iš didžiausių turistų traukos objektų. Pasak legendos, po jo šakomis medžioklės metu ilsėjosi Lietuvos Didysis Kunigaikštis Vytautas. Tačiau 2005 m. uragano „Ervinas“ metu 1,8 m. skersmens ir 15 m. aukščio senolis atgulė ant miško samanų poilsui ir ilsisi ten iki šių dienų. Keliautojai greta nuvirtusio Žvėrinčiaus (Vytauto) ažuolo gali pamatyti neįprastai atrodančios apykaklinės formos pušį. Žvėrinčiaus miško dviračių trasa asfaltuota tako danga (tako ilgis – 15 km). Žvėrinčiaus miške galima apžiūrėti ir laukinės gamtos karalystę, kurios link veda klampūs ir vingiuoti miško keliukai. Nepabūgę šios trasos galės stebėti Nemuno salose gyvenančius ir laikinai apsisojančius migruojančius paukščius: mažąsias ir upines žuvedras, antis, kirus, tilvikus.

Škėvonių pažintinis gamtos takas

Beveik prieš 12 tūkst. metų Nemuno suformuotu Birštono atragiu ir Škėvonių gūbriu vingiuoja 1,6 km ilgio Škėvonių pažintinis gamtos takas. Unikalus Škėvonių gūbrys-sala sausumoje tęsiasi maždaug 3 km, jame auga daugybė įdomių augalų, kai kurie įrašyti į Lietuvos raudonąją knygą. Ko gero, įdomiausia gūbrio vieta – 33 m aukščio ir daugiau nei pusės kilometro ilgio atodanga, susiformavusi Nemuno vandeniui intensyviai ardžius gūbrio šlaitą. Ant atodangos įrengta regykla, nuo kurios atsiveria Nemuno slėnio vaizdai.

Maršruto ilgis – 1,6 km.

Kelio danga: asfaltas, miško keliukai.

APGYVENDINIMAS

„Tulpės“ sanatorija

B. Sruogos g. 4A, 59541 Birštonas
Tel. +370 319 65 525 (registratūra)
Tel./faks +370 319 65 520
santulpe@mail.lt
www.tulpe.lt
GPS N 54° 36' 01"
E 24° 01' 53"

Sanatorija „Versmė“

B. Sruogos g. 9, 59542 Birštonas
Registratūra
Tel.: +370 319 65 673,
+370 319 43 102
registraturaversme@gmail.com
www.versme.com
GPS N 54° 36' 03"
E 24° 01' 48"

„Eglės sanatorija. Birštonas“

Algirdo g. 14, 59204 Birštonas
Registratūra:
Tel.: +370 313 60 220,
+370 319 42 142
birštonas@sanatorija.lt
www.birštonas.sanatorija.lt
GPS N 54° 36' 36"
E 24° 02' 02"

Viesbutis–restoranas

„ROYAL SPA RESIDENCE“

Pakalnės g. 3, 59206 Birštonas
Tel. +370 319 62 030
Mob. tel. +370 617 01505
Faks +370 319 62 031
info@royal-spa.lt
www.royal-spa.lt
GPS N 54° 36' 09"
E 24° 03' 38"
SPA centro darbo laikas:
I-VII 9.00-21.00
Baseino su pirtimis darbo laikas:
I-VII 9.00-21.00

Viešbuti–restoranas

„Sofijos rezidencija“ 3*

Jaunimo g. 6, 59206 Birštonas
Tel. +370 319 45 200
Faks +370 319 45 201
info@sofijosrezidencija.lt
www.sofijosrezidencija.lt
GPS N 54° 36' 24"
E 24° 01' 36"

APGYVENDINIMAS

Viešbutis–restoranas

„Sonata“ 3*

Algirdo g. 34, 59204 Birštonas
Tel./faks. +370 319 65 825
Mob. tel. +370 680 83 285
seklytele@sonatahotel.lt
www.sonata.lt
GPS N 54° 36' 39"
E 24° 01' 45"

Svečių namai–kavinė

„Audenis“ 4*

Lelijų g. 3, 59207 Birštonas
Tel. +370 319 61 300
Mob. tel. +370 600 88 829
Faks +370 319 61 301
info@audenis.lt
www.audenis.lt
GPS N 54° 36' 20"
E 24° 01' 29"

MAITINIMAS

Kultūros centro kavinė

Jaunimo g. 4, 59206 Birštonas
Mob. tel. +370 600 36 233
Faks +370 319 61 301
info@audenis.lt
www.audenis.lt
GPS N 54° 36' 21"
E 24° 01' 37"

Gydyklų kavinė

„Tulpės“ sanatorija

Birutės g. 35, 59217 Birštonas
Tel. +370 319 45 128
Jokimas@gmail.com
GPS N 54° 36' 02"
E 24° 02' 08"

Svečių namai „Birštono Tulpė“

Birutės g. 21, 59217 Birštonas
Tel. +370 319 56 275
Mob. tel.: +370 678 12 934,
+370 699 97 011
info@birstonotulpe.lt
www.birstonotulpe.lt
GPS N 54° 36' 06"
E 24° 02' 07"

Poilsiavietė–kempingas

„Beržų alėja“

Prienų g. 25, 59202 Birštonas
Tel. +370 319 55 351
Mob. tel. +370 646 14161
Faks +370 319 55 435
kempingasberzualeja@gmail.com
www.vidisa.lt
GPS N 54° 36' 40"
E 24° 00' 07"

Kavinė „Safari“

Prienų g. 25, 59202 Birštonas
Mob. tel.: +370 650 88 922,
+370 685 50 766
GPS N 54° 36' 40"
E 24° 00' 07"

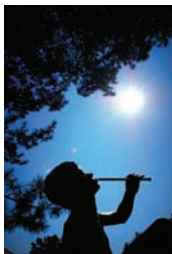
Picerija „Pizza Fun“

Birutės g. 3, 59217 Birštonas
Mob. tel. +370 659 00 250
arnoldas.lakis@yahoo.com
GPS N 54° 36' 11"
E 24° 02' 02"

Gurmanų krautuvėlė

„Mažoji Italija“

Vaižganto g. 2, 59211 Birštonas
Mob. tel. +370 614 99 135
GPS N 54° 36' 17"
E 24° 01' 44"

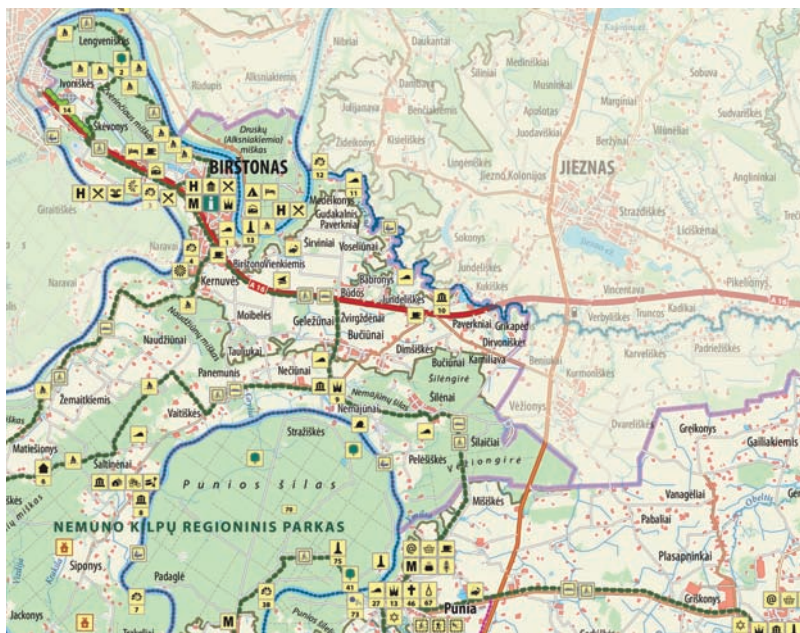
BIRŠTONAS

„Siponių miško ir Nemajūnų kelias“

34 km

Kitas dviračių maršrutas vingiuoja iš Birštono į Siponių mišką ir Nema-jūnų gyvenvietę. Viso maršruto ilgis – 34 km. Kelias veda Naudžiūnų ir Siponių miškais, kuriuose gausu grybų, uogų, atsiveria vaizdingi krašto-vaizdžiai į Prienų šilą ir Nemuno upę. Keliautojai nukakę beveik iki Puzonių kaimo galės pasižvalgyti po tautodailininkės angelų drožėjos Rimantės Butkuvės sodybos kiemą, pasigerėti saugomais drožtais angelais, o gal net ir pabendrauti su jų tvėrėja žemėje. Netoliese esantis Matiešionių kaimas garsėja kalbininko profesoriaus J. Kazlausko tėviške. Ši sodyba išpuošta medžio skulptūromis. Nema-jūnų kaime keliautojai galės aplankyti Šv. Petro ir Pauliaus medinę bažnyčią. Tai vienintelė Lietuvoje esanti medinė neogotikinio stiliaus bažnyčia, kurioje saugomas unikalus jaunamarčių juostų surištas kilimas, turintis magiškų galių. Sakoma, jog pabuvojus prie šio kilimo merginos lengviau susiranda jaunikį. Netoliese esančiose kapinaitėse garsėja senoviniais dzūkiškais kryžiais. Greta stovinčioje koplyčioje palaidotas garsus rašytojas St. Moravskis. Nema-jūnų kapinaitėse ilsisi ir veterinarijos mokslo pradininkas Lietuvoje prof. E. Nonevičius – Nonys.

Kelio danga – asfaltas, miško keliukai. Maršruto ilgis – 34 km.

APGYVENDINIMAS

Kaimo turizmo sodyba „Punios aidas“

Šaltinėnų k., Birštono sen.
Tel. +370 319 69 026
Mob. tel.: +370 686 70 328,
+370 645 01 377
puniosaidas@gmail.com
www.puniosaidas.lt
GPS N 54° 32' 07"
E 24° 00' 03"

Kaimo turizmo sodyba

„Vanagų vienkiemis“
Vanagų k., Birštono sen.
Tel. +370 319 69 501
Mob. tel. +370 698 22 409
info@vanaguvienkiemis.lt
www.vanaguvienkiemis.lt

MAITINIMAS

Užeiga „Klėtis“

Jundeliškių k., Birštono sen.
Mob. tel. +370 600 28 063
GPS N 54° 34' 39"
E 24° 06' 32"

Baras

Pavasario g. 2, Birštono vienkiemis,
Birštono sen.
Tel. +370 319 45 202
Mob. tel. +370 676 18 390
GPS N 54° 35' 31"
E 24° 01' 50"

DVIRAČIŲ NUOMA

Dviračiai Birštone

Pušyno g. 75, 59203 Birštonas
Mob. tel. +370 677 77 472
dviraciai.birstone@gmail.com
www.facebook.com/dviraciaibirstone
Organizuojami žygiai dviračiais.
Darbo laikas: 9.00-22.00
GPS N 54° 36' 46"
E 24° 01' 31"

Viešbutis „Royal Spa Residence“ 4*

Pakalnės g. 3, 59206 Birštonas
Tel. +370 319 62 030
Mob. tel. +370 617 01 505
info@royal-spa.lt
www.royal-spa.lt
GPS N 54° 36' 19"
E 24° 59' 45"

Svečių namai „Audenis“ 4*

Lelijų g. 3, 59207 Birštonas
Tel. +370 319 61 300 / 02
Mob. tel. +370 600 88829
Faks +370 319 61 301
info@audenis.lt
www.audenis.lt
GPS N 54° 36' 20"
E 24° 01' 29"

J. Basanavičiaus aikštė

Dviračių, velomobilių nuoma
Mob. tel. +370 685 79 499
Darbo laikas: 11.00-21.00
GPS N 54° 36' 10"
E 24° 01' 56"

Dviračių nuoma ir remontas

Birutės g. 17, Birštonas
Mob. tel. +370 640 26 638
cksenavicius@gmail.com
GPS N 54° 36' 09"
E 24° 2' 04"

INFORMACIJA TURISTAMS

Birštono turizmo informacijos centras

B. Sruogos g. 4, LT-59209, Birštonas
GPS N 54° 36' 11"
E 24° 01' 57"

DVIRATININKO ATMINTINĖ

PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI DVIRAČIŲ VAIRUOTOJAMS

1. Važiuoti keliais dviračiu leidžiama ne jaunesniems kaip 14 metų, o išklausiems atitinkamą mokymo kursą ir turintiems mokymo įstaigos išduotą pažymėjimą – ne jaunesniems kaip 12 metų asmenims. Gyvenamojoje zonoje dviračių vairuotojų amžius neribojamas.

2. Dviračio vairuotojui leidžiama važiuoti keliu tik tvarkingą stabdį ir garso signalą turinčiu dviračiu. Dviračio gale turi būti raudonas šviesos atšvaitas, iš abiejų šonų – oranžiniai šviesos atšvaitai arba kiti šviesą atspindintys elementai, pritvirtinti prie ratų stipinų. Dviračių vairuotojams šviesiu paros metu važiuojant važiuojamąja kelio dalimi privaloma dėvėti ryškiaspalvę liemenę su šviesą atspindinčiais elementais arba dviračio priekyje turi degti baltas šviesos žibintas, o gale – raudonos šviesos žibintas. Važiuojant keliu tamsioju paros metu arba esant blogam matomumui, priekyje turi degti baltos šviesos žibintas, o gale – raudonos šviesos žibintas. Dviračio vairuotojas privalo dėvėti šviesą atspindinčią liemenę arba būti prie drabužių kitiems eismo dalyviams matomoje vietoje prisisegęs šviesą atspindinčius elementus. Dviračio vairuotojai (keleiviai) iki 18 metų, važiuodami (vežami) keliu, turi būti užsidėję ir užsisegę šalmą. Vyresniems kaip 18 metų asmenims, dviračiu važiuojantiems keliu, rekomenduojama būti užsidėjus ir užsisegus šalmą.

3. Jeigu eismas intensyvus ir reikia pasukti į kairę, apsisukti ar pervažiuoti į kitą kelio pusę, dviračio vairuotojas turi nultipti ir kirsti važiuojamąją dalį veddamas dviratį, nesudarydamas kliūtis kitoms transporto priemonėms.

4. Dviračių taku dviračio vairuotojas privalo važiuoti kuo arčiau tako (jiems skirtos tako dalies) dešiniojo krašto. Jeigu pėsčiųjų ir dviračių eismui skirtame take ar šaligatvyje važiuojamosios dalies ženklavimo linijomis (baltu dviračio simboliu) yra paženklinta dviračių eismui skirta tako (šaligatvio) dalis, dviračio vairuotojas privalo važiuoti tik ja ir kuo arčiau dešiniojo krašto. Dviračių vairuotojai privalo nekelti pavojaus pėstiesiems.

DVIRAČIŲ VAIRUOTOJAMS DRAUDŽIAMA:

1. Važiuoti važiuojamąja dalimi, jeigu įrengti dviračių takai.
2. Važiuoti automagistralėmis ir greitkeliais.
3. Važiuoti nelaikant vairo bent viena ranka.
4. Vežti keleivius, jeigu nėra įrengtų specialių sėdėjimo vietų.
5. Vežti, vilkti ar stumti krovinius, kurie trukdo vairuoti arba kelia pavojų kitiems eismo dalyviams.
6. Būti velkamiems kitų transporto priemonių.
7. Važiuoti įsikibus į kitas transporto priemones.
8. Vilkti kitas transporto priemones, išskyrus tam skirtas priekabas.

PĖSČIŲJŲ IR DVIRAČIŲ TAKAS

Leidžiama eiti pėstiesiems ir važiuoti dviračiais. Jeigu dviračio pėščiąjų simboliai ženkle yra ne vienas po kitu, o vienas šalia kito ir skiriami vertikaliu baltu brūkšniu, eismo dalyviai privalo naudotis ta tako puse, kuri jiems yra skirta (parodyta ženkle). Kai takas eina išilgai kelio važiuojamosios dalies, pėstieji ir dviračių vairuotojai privalo naudotis tik juo.

GARDINAS

Ar jūs buvote pačiame gražiausiame Baltarusijos mieste – Gardine? Ne? Nesikrimskite. Leidinys, kurį jūs laikote rankose, padės jums atsigriebti. Sužinoję šio miesto istoriją, legendas apie jį, panorėsite jame apsilankyti. Galų gale turizmas turi dovanoti pozityvius išpūdžius, o jų gausite apščiai. Šis miestas, be abejo, turi daugybę „veidų“. Daugelio praeities keliautojų ir šiandieninių turistų nuomone – tai neužmirštamas, unikalus, vienintelis, karališkas, įsimylėlių miestas. Beje, ne tik Baltarusijoje. Šiuolaikinių archeologų nuomone, miestui daugiau 1000 metų. Kijevo kunigaikštis Vladimiras (Raudonoji Saulelė) 983 metais, nukariavęs baltų gentį, jotvingius, įvedė kontrolę Sūduvai (teritorija tarp Nemuno ir Narvės upių).

Tai atvėrė kelią į Baltiją gintarinio maršrutu „Iš variagų pas graikus“. Tikėtina, kad tada ant aukšto dešinio Nemuno kranto ir buvo padėtas Gorodeno tvirtovės kertinis akmuo. Gorodeniečiai, naudodamiesi kovine valtimi su dviem vienodai aštriais galais, rinkdavo duoklę iš praplaukiančių prekybinių laivų. Metraštyje Gorodenas pirmą kartą paminėtas

apie 1127 metus ryšium su vietinio kunigaikščio Vsevolodo dalyvavimu dideliame Kijevo kunigaikščio Mstislavo Didžiojo žygyje prieš Polocko kunigaikščius. Ši data savo laiku sukėlė daug ginčų tarp istorikų ir kraštotyrininkų. Gardino istorikas I. Orlovskis archeologų kongreso posėdyje, vykusiam 1893 metais Vilniuje, sugebėjo įtikinamai įrodyti savo oponent-

tams, kad senovės Gorodenas (nuo žodžio gorod-miestas), Gorodnia – tai ne kas kitas, kaip tik miestas prie Nemuno. Patį Nemuną Adomas Mickevičius pavadino namine upe, o senovės graikų geografas Ptolomėjus upę „pakrikštijo“ Krononu, išvertus- laiko upę.

Gardinas, įsikūręs žemėse, kurias baltarusių poetas Jokūbas Kolosas pavadino žemėmis, kur „susieidavo tautos jėga ginčus spręsti“, pergyveno tiek karų, įsiveržimų, gaisrų ir kitų stichinių nelaimių, kurios retai kurio kito miesto daliai tektų. Tiesiog per stebuklą išlikę praeities paminklai nepaliks nė vieno abejingo.

Pasivaikščiokite seno miesto gatvėmis, aplankykite jo istorinį centrą, ir jūs pamatysite pastatus, kurie apibūdina daugelį senovės architektūros stilių. Jie demonstruoja aukštą čia gyvenusių miestelėnų intelekto lygį, jų rafinuotą skonį ir solidžią materialinę gerovę.

Istorinėje senovinio miesto dalyje galima pamatyti tai, ką paprastai vadina „vietos genijumi“. Jeigu ši gausybė pastatų galėtų kalbėti, jie papasakotų mums, kaip pro šalį savo laiku riedėdavo prabangios didikų karietos, kaip gausios palydos apsupty vaikštinėdavo Kijevo ir Volynės kunigaikščiai, didieji Lietuvos kunigaikščiai, Žečpospolitos karaliai ir karalienės, rusų imperatoriai ir kitų šalių monarchai, kardinolai ir vyskupai, rašytojai ir poetai, dailininkai ir artistai bei daugelis kitų įžymybių.

Apie Gardiną, kaip apie jokią kitą Baltarusijos miestą, įprasta sakyti: „pirmasis“, „vienintelis“, „nepakartojamas“, „vienas iš pirmųjų“. Pavyzdžiui, pirmasis geležinkelis per Baltarusijos teritoriją nutiestas būtent per šį miestą. Tai buvo garsusis geležinkelis Peterburgas – Varšuva. Čia lenkų kilmės rusų

inžinierius S. Kerbedz pastatė pirmąją Baltarusijoje geležinkelio tiltą per Nemuną. Vieną iš pirmųjų kino teatrų mūsų šalyje pastatė kapitonas Monastyrskis taip pat Gardine. Pati didžiausia ir išpūdingiausia visoje Žečpospolitoje XVIII a. buvo jėzuitų bažnyčia, pastatyta mieste prie Nemuno. Tai ir šiandien veikianti Šv. Pranciškaus Ksavero katedra bazilika.

Vienintelis tam tikru požiūriu XII a. Gardino architektūros paminklas stūkso mieste virš Nemuno ir šiandien. Tai stačiatikių cerkvė (Koloža), pavadinta kunigaikščių Boriso ir Glebo garbei. Manoma, kad cerkvę apie 1180 m. pastatė Gardino kunigaikštis Mstislavas Vsevolodovičius, o architektu įvardijamas Piotras Milanegas. Koložoje, vienintelėje šventykloje Baltarusijoje, rasta daugybė plytų su runų ženklais. Iš esmės ši cerkvė – tai senovinė, dar neperskaityta knyga. Pasak padavimo, prie Koložos palaidotas vienas iš garsiausių Gardino kunigaikščių Dovydas Horodenskis, Pskovo kunigaikščio Domanto sūnus, Aleksandro Nevskio provaikaitis, kunigaikščio Gedimino žentas. Vos ne vienintelis daiktas iš visų senovinių rakandų, kažin koku stebuklingu būdu išsaugotas cerkvėje, yra vandens pilstytojas iš Koložos, šiandien saugomas Gardino religijos istorijos muziejuje.

Negalima neprisiminti ir pirmojo botanikos sodo ar vaistinio daržo, įkurto prancūzų mokslininko Ž. E. Žilibero. Pirmąjį zoologijos sodą Baltarusijoje tarpukario laikotarpyje įkūrė vietos Adomo Mickevičiaus vardo gimnazijos profesorius Janas Kochanovskis taip pat Gardine. Pirmasis laikraštis mūsų šalyje, valdant karaliui Stanislovui Augustui Poniatovskiui, buvo išleistas Gardine.

Miesto prie Nemuno gyventojai, ypač jaunimas, išimylėlių poros laisvalaikį mėgsta leisti prie Gardino pilių sienų.

Gidai turistams pasakoja legendą apie Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto ir jo žmonos Onos išgelbėjimą 1398 m. gaisro metu. Būtent beždžionėlė pažadino kunigaikščio šeimą nakties metu, didysis kunigaikštis ant rankų išnešė savo mylimąją iš degančios pilies. Reikia priminti, kad ir žmona savo laiku išgelbėjo gyvybę savo sužadėtiniui: padėjo jam pabėgti iš Krėvos pilies požemio, kuriame jį įkalino karalius Jogaila. O karalius Steponas Batoras nelabai brangino savo žmoną, palikdavo ją, o pats teikė pirmenybę mėgstamiausiai pramogai – medžioklei netoliese esančių Gardino ir Belovežo girių tankumynuose, kuriuose buvo apstu paukščių ir žvėrių, bei kituose draustiniuose miškuose.

Priešais Senąją pilį stovinti Naujoji pilis negali nepatraukti jūsų dėmesio. Ją pastatė lenkų karalius Augustas III. Nuo 1795 metų iki 1797 m. vasario 15 d. čia Rusijos imperatorienės Jekaterinos II paliepimu faktiškai kaip kalinys gyveno paskutinis Žečpospolitos karalius Stanislovas Augustas Poniatovskis. Čia jis ir atsižadėjo sosto. Būtent Naujojoje pilyje 1794 m. rugsėjo mėnesį pabuvojo Tadas Kosciuszka, dalyvaudamas Gardino sukilėlių Komisijos posėdyje.

Napoleono karų metu 1812 m. pastate, kuris išliko iki šių dienų, – vice-gubernatoriaus Maksimovičiaus name buvo įsteigta Napoleono brolio Žeromo Bonaparto vyriausioji būstinė. Pasak legendos, gavęs paties

Napoleono papeikimą už neveiklumą, pasiteisindamas Žeromas Bonapartas tesugebėjo pasakyti „Cherchez la femme“ (ieškokite moters). O viso to priežastis – Napoleono broliui labai patiko vietinės gražuolės, kurias jis sutikdavo pokyliuose ir priėmimuose, ruošiamuose jo garbei. Šiek tiek vėliau laiške savo broliui Žeromas prisipažino, kad „vietinės merginos visiškai nepanašios į varšuvietes“. Ir iš tiesų, vietinės panelės buvo žavingos, linksmos, išsilavinusios ir paslaptingos. Šis generolo keturių dienų uždelsimas suteikė rusų generolui Bagrationui galimybę atlikti istorinį manevrą – sutelktai atitraukti savo armiją į Rusijos gilumą susijungimui su kita rusų armija.

Senoviniame Gardino herbe, kuri padovanojo karalienė Bona Sforza, matomas šventojo Huberto elnias, šokantis per aptvarą. Kryžius tarp ragų simbolizuoja krikščioniškąją išmintį, dvasingumą, pamaldumą, meilę ir gyvenimo džiaugsmą, siekimą nugalėti kliūtis. Pasak legendos, balto elnio su auksiniu kryžiumi tarp ragų susitikimas su sėkmingu medžiotoju Hubertu pavertė pastarąjį tikruoju krikščionimi ir šventuoju, kuris laikomas medžiotojų ir matematikų globėju.

Turėkite omenyje, kad iš kokios pusės jūs beįvažiuotumėte į Gardiną, būtinai atsidursite centrinėje, nūnai Tarybų, aikštėje, tiesa, tolimoje praeityje vadinamojoje tiesiog Turgaus arba Turgumi. Toks pavadinimas jai buvo būdingas iki pat XIX a. vidurio, tol, kol kažkokiam rusų valdininkui nešovė į galvą mintis pervadinti ją į Paradnaja (Reprezentacinė). Jo supratimu, gubernijos miestas, o tuo metu Gardinas tokiu ir buvo, negalėjo apsieiti be savo Reprezentacinės aikštės...

Bet netikėtai į mūsų miestą atėjo nauja vadovybė, ir centrinė aikštė imta vadinti Katedros aikšte, o po to ją pavadino Žečpospolitos karaliaus Stepono Batoro garbei. Bet dievai jų nematė, tų pavadinimų. Įdomu tai, kad senovės architektai ir miestų statytojai, kurių daugelio vardų mes, deja, neatsimeiname, taip suplanavo mūsų miestą, kad visos jo gatvės prasidėdavo būtent centrinėje aikštėje. Jos ir dabar tinkamai tarnauja pėstiesiems ir automobiliams, bet vadinasi jau visiškai kitaip. O tuomet, senų senovėje jos buvo vadinamos – Vilenskaja (į Vilnių), Ozerskaja (miestelio Oziory (Ežerėliai))

kryptimi, o pro jį į Smolenską, Maskvą). Na ir, žinoma, šiandieninės gatvės Zamkovaja (Pilies), Mostovaja (Tilto). Beje, pastarosios išsaugojo savo pavadinimus iki nūdienos, ko negalėtum pasakyti apie kitas miesto didžiąsias gatves, kurios keitė savo pavadinimus keletą kartų, priklausomai nuo tuometinės valdžios.

Bet grįžkime į buvusiąją Turgaus aikštę ir kai ką prisiminkime. Pirmiausia, žinoma, 1496 metus, kai karaliaus Aleksandro Jogailaičio valia mūsų miestas gavo Magdeburgo teises. Tai reiškia – visiška savivalda, herbas, vėliava, anspaudas ir teisė statyti, kaip buvo sakoma, „rotušę su laikrodžiu“. Deja, rotušės mūsų mieste jau senokai nebėra, o laikrodis ir šiandien, įsivaizduojate, eina, tiksliai matuodamas laiką. Šio chronometro-giganto likimas kartais išties buvo tragiškas. XV a. pabaigoje jis tvarkingai „tiksėjo“ miesto rotušės, kurią, kaip žinome, XVII a. viduryje sugriovė rusų caro Aleksejaus Michailovičiaus šauliai, bokšte. Bet laikrodis, laimei, išliko. Gardino jėzuitai jį įtaisė savo kolegijos bokšte, o po to 1725 m. surado jam vietą bažnyčios, iškilusios virš Turgaus aikštės, bokšte. Anot specialistų nuomonės, šis laikrodis yra vienas iš seniausių Europos chronometrų, kuris tinkamai veikia ir mūsų šimtmetyje. Daug darbo laikrodžio atkūrimui įdėjo prižiūrėtojas ir mechanikas, vienintelis visoje Baltarusijoje aptarnaujantis bokšto laikrodžius, Josisas Jaskevičius ir restauratorių grupė, vadovaujama Aleksandro Nalivaiko.

Pati bažnyčia, katedra bazilika, pašventinta Šventojo Pranciškaus Ksavero garbei, – pagrindinė dominantė ir tikra centrinė miesto dalies puošmena. Bet paprasti žmonės ją, kaip ir anksčiau, vadina Farny (Parapijos bažnyčia). Pirmasis kertinis akmuo jos fundamente buvo padėtas 1678 metais, pirmosios mišios įvyko tik po 22 metų. Konsekracija arba iškilmingas šventyklos pašventinimas įvyko 1705 metais, dalyvaujant Lenkijos karaliui ir Lietuvos didžiajam kunigaikščiui Augustui II, o taip pat rusų imperatoriui

Petrui I. Tuo metu tai buvo pati didžiausia, pati įspūdingiausia bažnyčia visoje Žečpospolitoje. Vidiniai šios šventyklos papuošimai negali nežavėti. Pagrindinis jos raižytas medinis altorius, kurio aukštis 21 metras, – tai tikras europinio masto šedevras. Prūsų pastorius V. Šlemiulleris, apsilankęs Gardine 1752 metais, susižavėjęs prisimindavo: „Galų gale pamačiau Gardino didybę. Jis iš tiesų puikus. Su aukštomis bažnyčiomis, karališka pilimi, bet visų pirma – su dviem bokštais ir kupolais, padengtais alavu ir blizgančia skarda, ant jėzuitų bažnyčios“.

Kiekvienos senojo miesto gatvės „biografija“ – tai iš esmės ištisas didžiulės knygos, rašomos ir šiandien, skyrius. Mes neturime galimybės šiame informaciniame leidinyje pateikti nors trumpą jų istoriją, atvykite ir pamatysite patys!

GARDINAS

401
maršrutas

„Augustavo kanalas“

25 km

Nuo tarptautinio dviračių maršruto R65 Rudavkos kaimo (Lenkija) – pasienio kelio postas „Rudavka-Lesnaja („Kužinec“ šliuzas) – šliuzas „Volkušek“ – Lesnaja kaimas – šliuzas „Dombrovka“ – persikėlimas į dešinįjį kanalo krantą – palei kanalą link apyribės Cariovo – kaimas Soniči – radialinis išėjimas prie ežero Zelionka – kaimas Nemново – šliuzas „Nemново“ – poilsiavietė „Nemново“

*25 km (kelionės trukmė – 4 valandos,
VS „RTSS“ maršrutas paženklintas, įrengtos poilsiavietės)*

Maršruto pavadinimas neatsitiktinis. Jis beveik per visą kelią ribojasi su Augustavo kanalu. Maršrutas prasideda pasienio kelio poste „Kužinec“. Lenkų pusėje į „Kužinec“ veda tarptautinis dviračių maršrutas R65 (Suomija – Graikija) ir dviračių maršrutas į Augustavą (Lenkija).

Pakeliui pastatytas pats vaizdingiausias šliuzas – „Dombrovka“. Jo praskiriamuoju tiltu pervažiuojame į dešinį kanalo krantą ir pasukame kaimo Novosiolki kryptimi. Iš abiejų gerai suplūkto kelio pusių akį džiugina pušynas, už kurio slepiasi Gardino 68-o įtvirtinto rajono dotai (Molotovo Linija).

Dviračių maršrutas „Augustavo kanalas“ šliuzo „Dombrovka“ rajone susiduria su 402-uoju dviračių ir 404-uoju pėsčiųjų maršrutais.

GARDINAS

402
maršrutas

„Lapės kalnas“

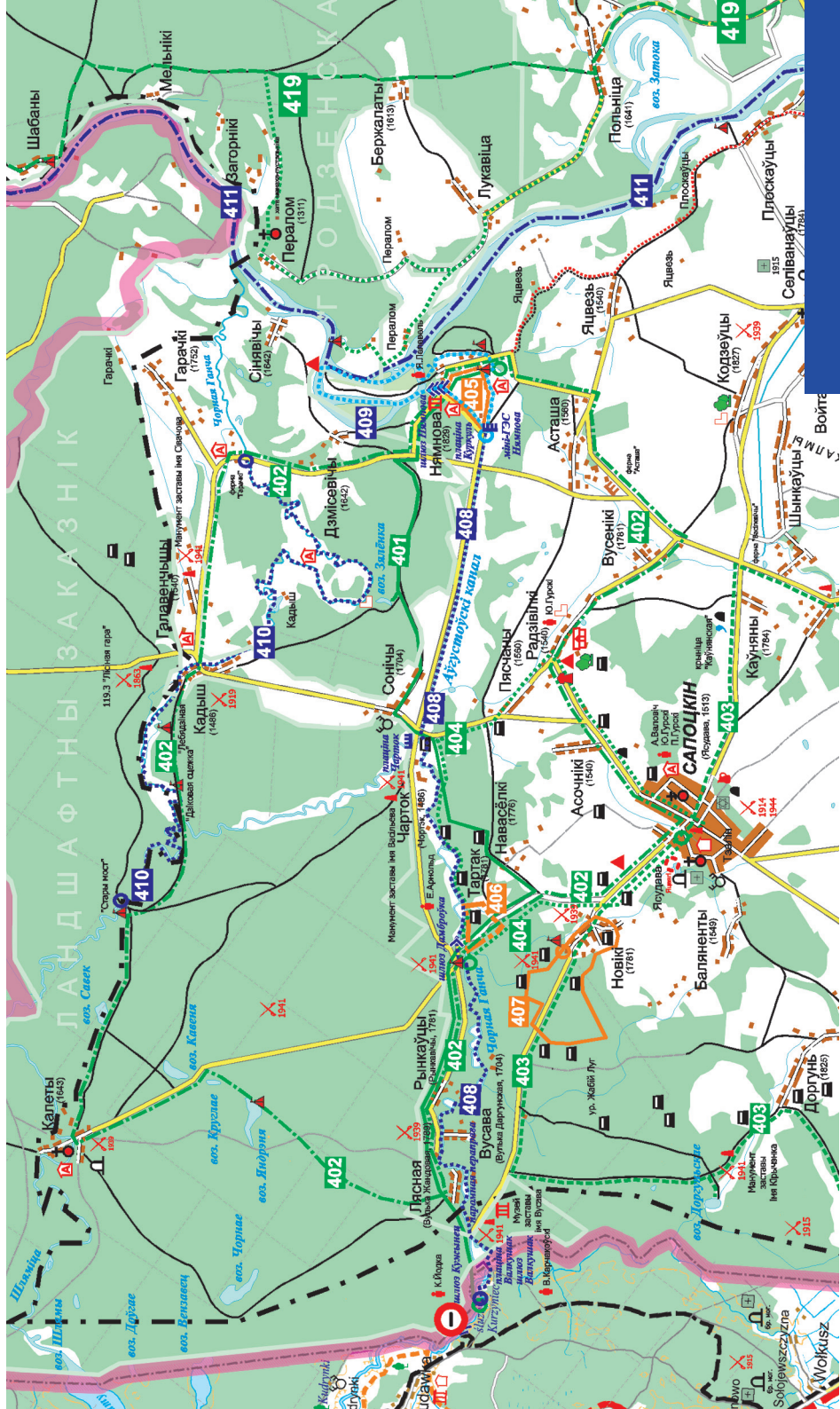
72,7 km

Poilsio vieta „Nemnovo“ – šliuzas „Nemnovo“ – kaimas Zatišje – kaimas Golovenčicy (obeliskas Sivačiovo vardo pasienio užkardai (1941) – Lapės kalnas (1863 metų sukilėlių kapai) – upės Čiornaja Gančia krantu – upė Marycha (persikėlimas briste, „Senasis tiltas“) ež. Savek – gyvenvietė Kalety – ež. Kavenia – ež. Jandrenia – kaimas Lesnaja – šliuzas „Dombrovka“ – vienkiemis Tartak – kaimas Noviki – miestelis Sopockino – kaimas Radzivilki (Gurskių rūmų-parko kompleksas) – kaimas Ostaša – poilsio vieta „Nemnovo“. Jungiamoji sarama: „Senasis tiltas“ – Netečia – 401-uoju maršrutu „Augustavo kanalas“ iki kaimo Nemnovo

72,7 km (kelionės trukmė – 10 valandų,
VS „RTSS“ maršrutas paženklintas, įrengtos poilsio vietės)

Šis beveik 73 km ilgio dviračių maršrutas žada savo kelyje daug įdomaus. Čia, pavyzdžiui, pats didžiausias Augustavo kanale šliuzas „Nemnovo“, taip pat atmintinis Lapės kalnas su neseniai atnaujintais 1863 metų sukilėlių kapais, vaizdingos upės Marycha ir Čiornaja Gančia, paslaptingi ežerai Savek, Kavenia, Jandrenia, šliuzas „Dombrovka“, Gurskių rūmų-parko ansamblis ir dar daugybė kitko. Žodžiu, beveik 10 valandų kelio suteikia turistui galimybę pamatyti įdomiausią baltarusiškos Panemunės regioną.

GARDINAS

GARDINAS

403
maršrutas

„Magnato Volovičiaus keliu“

40 km

Miestelis Sopockino – kaimas Noviki – ež. Dorgunskoje – Kiričenko vardo užkardos (1941) memorialas – kaimas Dorgun – kaimas Markovcy – kaimas Bojary – kaimas Perstun – magnato Volovičiaus rūmų-parko kompleksas „Sviatsk“ – kaimas Vasileviči – miestas Sopockino

40 km (kelionės trukmė – 3 valandos)

APGYVENDINIMAS

**„Prižiūrėtojo namelis“,
šliuzas „Dombrovka“**

Gardino raj., Gardino sr., Baltarusija
Tel. +375 152 74-38-02, 6 vietos

Svečių namai

kaimas Soniči, Gardino raj., Gardino sr.,
Baltarusija
Tel. +375 152 74-38-02, 16 vietų

Kaimo turizmo sodyba „Soniči“

kaimas Soniči 6a,
Gardino raj., Gardino sr., Baltarusija
Tel. +375 29 884-48-87, 10 vietų

Turistų prieglobstis „Nemno“

kaimas Nemno,
Gardino raj., Gardino sr., Baltarusija
Tel. +375 29 780-13-04, 20 vietų

Kaimo turizmo sodyba „Anetta“

kaimas Jatvez,
Gardino raj., Gardino sr., Baltarusija
Tel. +375 29 786-41-49, 16 vietų

Kaimo turizmo sodyba

„Virš Augustavo kanalo“
kaimas Nemanovo,
Gardino raj., Gardino sr., Baltarusija
Tel. +375 25 740-62-27, 10 vietų

Svečių namai „Karitas“

miestas Sopockino, Teolinskaja g. 39,
Gardino raj., Gardino sr., Baltarusija
Tel. +375 152075-34-12

Kaimo turizmo sodyba „Lia Sviacka“

kaimas Krulevščina, 7, Gardino raj.,
Gardino sr., Baltarusija
Tel. +375 44 772-15-83

MAITINIMAS

**Kaimo turizmo sodyba
„Soniči“**

kaimas Soniči 6a,
Gardino raj., Gardino sr., Baltarusija
Tel. +375 29 884-48-87, 10 vietų

**Prekybos palapinės,
šliuzas „Dombrovka“**

Gardino raj., Gardino sr., Baltarusija
Tel. +375 152 74-38-02

Svečių namai „Karitas“

miestas Sopockino,
Teolinskaja g. 39,
Gardino raj., Gardino sr., Baltarusija
Tel. +375 152075-34-12

Kaimo turizmo sodyba „Lia Sviacka“

kaimas Krulevščina, 7,
Gardino raj., Gardino sr., Baltarusija
Tel. +375 44 772-15-83

GARDINAS

Šliuzas „Dombrovka“ – Carevo – kaimas Sonihi – kaimas Pesčany – kaimas Radzivilki (Gurskių rūmų-parko kompleksas) – miestelis Sopockino – kaimas Noviki – šliuzas „Dombrovka“

12 km (kelionės trukmė – 3 valandos)

Savo pavadinimą šis dviračių maršrutas paveldėjo iš Gardino 68-o įtvirtinto rajono. Išsidėstė jis 80 km atstumu nuo kaimo Nemnovo iki dabartinės lenkų gyvenvietės Gonendza. Būtent šioje vietovėje nuo 1939 metų pagal Molotovo – Ribentropo paktą nusidriekė siena tarp fašistinės Vokietijos ir Sovietų Sąjungos.

O kai ore pakvipo griausmu, pagal tuometinės sovietų vadovybės nurodymus vakariniame pasienyje skubos tvarka pradėti statyti galingi įtvirtinimo rajonai. Vienu iš jų buvo būtent Gardino 68-asis. Bet tai buvo seniai. O šiandien – tai mūsų maršrutas, kuris sieja dabartinį amžių su praėjusiu.

Startuojame prie šliuzo „Dombrovka“. Miško kelias veda palei kanalą, dešiniuoju jo krantu. O jau už 300 metrų mums kelią pastoja upeliukas. Bet jį lengvai įveiksime mediniu tilteliu. Toliau vykstame į lėkštos kalvos, kurios šlaitais nutiesti mediniai laipteliai, papėdę. Jie veda viršun link vieno iš kariavusių dotų (DĖMESIO! Dotas viduje sugriautas). Detalai jį apžiūrėję iš visų pusių, leidžiamės žemyn prie antrojo jo gelžbetoninio „kolegos“.

Apžiūrėti įtvirtinimai lieka apačioje, o mes vykstame prie miško kelių išsišakojimo. Mūsų maršrutas nurodo sukti į kairę miško taku ir vėl dešiniuoju Augustavo kanalo krantu. Apaugę samanomis, jaunuolynais ir reta žole buvę taip vadinami lauko įtvirtinimai, arba, paprastai tariant, apkasai lengvai įveikiami lengvais mediniais tilteliais. Toliau vaizdas iš esmės nesikeičia beveik trijų kilometrų atstumu, iki pat asfaltuoto kelio iš Sapackynės į kaimą Soniči.

Išvažius į plentą, reikia pasukti į dešinę, o už 300 metrų jau nuo kelio gerai matoma įrengta automobilių stovėjimo aikštelė. Šalia jos, šiek tiek aukščiau, ant kalvos matomas dar vienas sugriautas „Majoro Jakovlevo dotas“.

Apžiūrėję šį dotą, grįžtame į tą patį asfaltuotą kelią ir keliaujame kaimo Pėsčany kryptimi. Pravažiuę viena eile kaime išsirikiavusius autentiškus kiemelius, išvažiuojame į atvirą vietovę. Ji suteikia gakimybę pamatyti ir pasigrožėti žydra juosta pratekančiu netoliese Augustavo kanalu.

Toliau mūsų kelyje sutinkamas kaimas Radzivilkė (Gurskių rūmų-parko ansamblis), kur sankryžoje, primenančioje raidę T, pasukame į dešinę ir tęsiame maršrutą pagal markiruotę. Sapackynėje judame link kaimo Noviki, prieš ją pasukame į dešinę link šliuzo „Dombrovka“.

GARDINAS

412
maršrutas

„Kreidos kalnai“

31 km

Festivalnaja g. („Sveikatos takų“ pradžia) – nusileidimas prie Nemuno – dešniuoju Nemuno krantu iki sanatorijos „Žemčiūžina“ („Perlas“) – Gardino tvirtovės 13-asis fortas – ežeras Sinka – ež. Zelionka – įdubos „Kreidos kalnai“ – Festivalnaja g.

31 km (kelionės trukmė – 6 valandos,
įskaitant 420 MARŠRUTĄ „Kupalinka“ ir 421 MARŠRUTĄ „Žemčiūžnyj“)

Toliau, važiuodami takeliu, patenkame į poilsiavietę „Usiki“ (Ūseliai), už kurios jis veda iki vandens užtvaros. Įveikę ją per damą, kertame įdubą ir judame taku prie poilsiavietės „Futbolnaja poliana“ (Futbolo laukymė). Toliau takelis mus išveda į žvyrkelį link poilsiavietės „Belyje kamni“ (Baltieji akmenys). Žvyrkeliu judame takeliu į kairę ir už keleto metrų kertame laukymę „Sportivnaja“ (Sportinė), netrukus atsiduriame poilsiavietėje „Bardų laukymė“. Toliau, keliaudami žemu Nemuno krantu, perkertame upelį, pravažiuojame proskyną po elektros tinklų linija. Vėliau takelis kyla. Mes keliaujame aukštu Nemuno krantu iki poilsiavietės „Žemčiūžina“ (dešinėje – sanatorija „Žemčiūžina“). Šiek tiek vėliau takelis atveda mus prie

Kreidos kalnai – unikali vieta poilsiui, pramogoms, varžyboms ir festivaliams, kurią sukūrė pati gamta. Centrinę vietą čia užima 30 m gylio įdubos prie ežerų Sinka ir Zelionka.

poilsiavietės „Kupalinka“. Toliau takelis nuo upės kranto veda į pušyną. Čia būtina laikytis atsargumo priemonių, nes teks kirsti automobilių asfaltuotą kelią. Po jo vėl miško takelis, kuriuo išnyrime prie radialinio išėjimo prie fortifikacinio I-ojo Pasaulinio karo statinio „Fortas Nr.13“. 1912 m. rugpjūtį imperatorius Nikolajus II priėmė įsaką dėl naujos tvirtovės statybos Gardino mieste. Pagal planą turėjo iškilti 13 fortų. Tokiu būdu, Gardino tvirtovė turėjo būti pačiu moderniausiu to laikmečio statiniu Rusijoje. Tvirtovės komendantu buvo paskirtas generolas-leitenantas M. Kaigorodovas – jaunesnysis pirmojo fortų statytojo brolis. 1915 m. čia vyko aršūs mūšiai. Fortą gynė du Osovecko korpuso 57-osios pėstininkų divizijos pulkai ir gynėjų draugovės. Jį, traukiantis rusų kariuomenei, susprogdino karo inžinierius kapitonas P. V. Batiuškinas, kuris jį ir statė. 1920 m. sovietų-lenkų karo metu šį fortą šturmavo kavalerijos divizija, vadovaujama G. Gajaus.

Aplankę fortą, keliaujame pažymėtu takeliu. Šiame ruože taip pat būtina laikytis papildomo atsargumo priemonių. Po to radialiniu išėjimu patenkame prie fortifikacinio I-ojo Pasaulinio karo statinio „Dotas“. Apžiūrėję „Dotą“, judame miško takeliu, o vėliau grindiniu iki vaikų sanatorijos „Nemunas-72“. Prie sanatorijos tvoros maršrutas suka kairėn, iškart už posūkio tenka įveikti staigų 20 m ilgio pakilimą ir keliauti miško takeliu iki poilsiavietės prie ežero Sinka. Keliaujant toliau, už puskilometro, tilteliu įveikiame upelį ir atsiduriame prie ežero Zelionka. Toliau būtina važiuoti palei ežerą Zelionka.

Vėliau maršrutas miško takeliu eina gražiu mišriu mišku, palei galias, mišku apaugusias įdubas. Pavažiavus dar truputį, mes atsiduriame poilsia-vietėje „Kreidos kalnai“, iš kurios atsiveria vaizdingi kraštovaizdžiai į miškų apaugusius karjerus. Už poros metrų būtina pasukti į mišką ir netrukus mes atsirasime kelyje, kuris mus atves į pradinį maršruto tašką – Festivalnaja g.

APGYVENDINIMAS

„Kronon Park Hotel“

Miško parkas „Pyški“, Gardinas
Tel. +375 152 73-98-00
www.kronon.by

Viešbutis „Sport“

Komunalnaja g. 3, Gardinas
Tel. +375 152 72-38-49
www.cskneman.by/hotel

MAITINIMAS

„Kronon Park Hotel“

Miško parkas „Pyški“, Gardinas
Tel. +375 152 73-98-00
www.kronon.by

Restoranas

„Zolotoy telenok“

Leninskogo Komsomola g. 29a, Gardinas
Tel. +375 152 45-00-36

Kavinė „Arena“

Komunalnaja g. 3, Gardinas
Tel. +375 152 77-32-65
www.cskneman.by/cafe

Kavinė „Alibi“

Leninskogo Komsomola g. 50, Gardinas
Tel. +375 152 43-64-41

GARDINAS

418
maršrutas

„Sveikatos takas“

6,15 km

Festivalnaja g. – žeminis fortas – “Kronon Park Hotel” – išvažiavimas į “Sveikatos taką” – dešiniu juo Nemuno krantu iki vandens užtvaro „Beltopaz“ – „Sveikatos takas“ – posūkis į kairę link Festivalnaja g.

6, 15 km (kelionės trukmė – 1 valandos)

Šis maršrutas prasideda Festivalnaja gatvėje prie įvažiavimo į traktą Pyški. Pradžioje važiuojame asfaltu, kuriame pažymėta dviračių zona. Už 200 metrų pasukame į kairę ir netrukus patenkame į žeminį fortą. Tai žeminių statinių liekanos, tarp kurių XIX a. antroje pusėje buvo pastatytas gynybinis statinys. Apžiūrėję fortą iš vidaus, pasukame asfaltu dešinėn ir už 200 metrų pasiekiame vietą, nuo kurios prasideda radialinis maršruto ruožas. Jis tęsiasi apie puskilometrį. Reikia pasiekti apžvalgos aikštelę ir pasigrožėti puikiais miesto ir Nemuno vaizdais. Čia yra ir stela, pastatyta karių – pasieniečių, žuvusių 1941 metais, garbei. Grįžę į „Sveikatos taką“, atvažiuojame iki „Kronon Park Otel“ ir pasukame į dešinę, už 100 m įsikūręs virvinis parkas. Važiuojame asfaltu ir vėl pasukame dešinėn į keliuką, einantį puikiu, žavinčiu savo grožiu pušynu. Toliau takas vėl suka dešinėn ir vėl patenka į „Sveikatos taką“ ir už kelių metrų atveda mus į galutinį maršruto tašką Festivalnaja gatvėje.

APGYVENDINIMAS

„Kronon Park Hotel“

Miško parkas „Pyški“, Gardinas
Tel. +375 152 73-98-00
www.kronon.by

Viešbutis „Sport“

Komunalnaja g. 3, Gardinas
Tel. +375 152 72-38-49
www.cskneman.by/hotel

MAITINIMAS

„Kronon Park Hotel“

Miško parkas „Pyški“, Gardinas
Tel. +375 152 73-98-00
www.kronon.by

Restoranas „Zolotoy telenok“

Leninskogo Komsomola g. 29a,
Gardinas
Tel. +375 152 45-00-36

Kavinė „Arena“

Komunalnaja g. 3, Gardinas
Tel. +375 152 77-32-65
www.cskneman.by/cafe

Kavinė „Alibi“

Leninskogo Komsomola g. 50, Gardinas
Tel. +375 152 43-64-41

GARDINAS

419
maršrutas

„Raigardas“

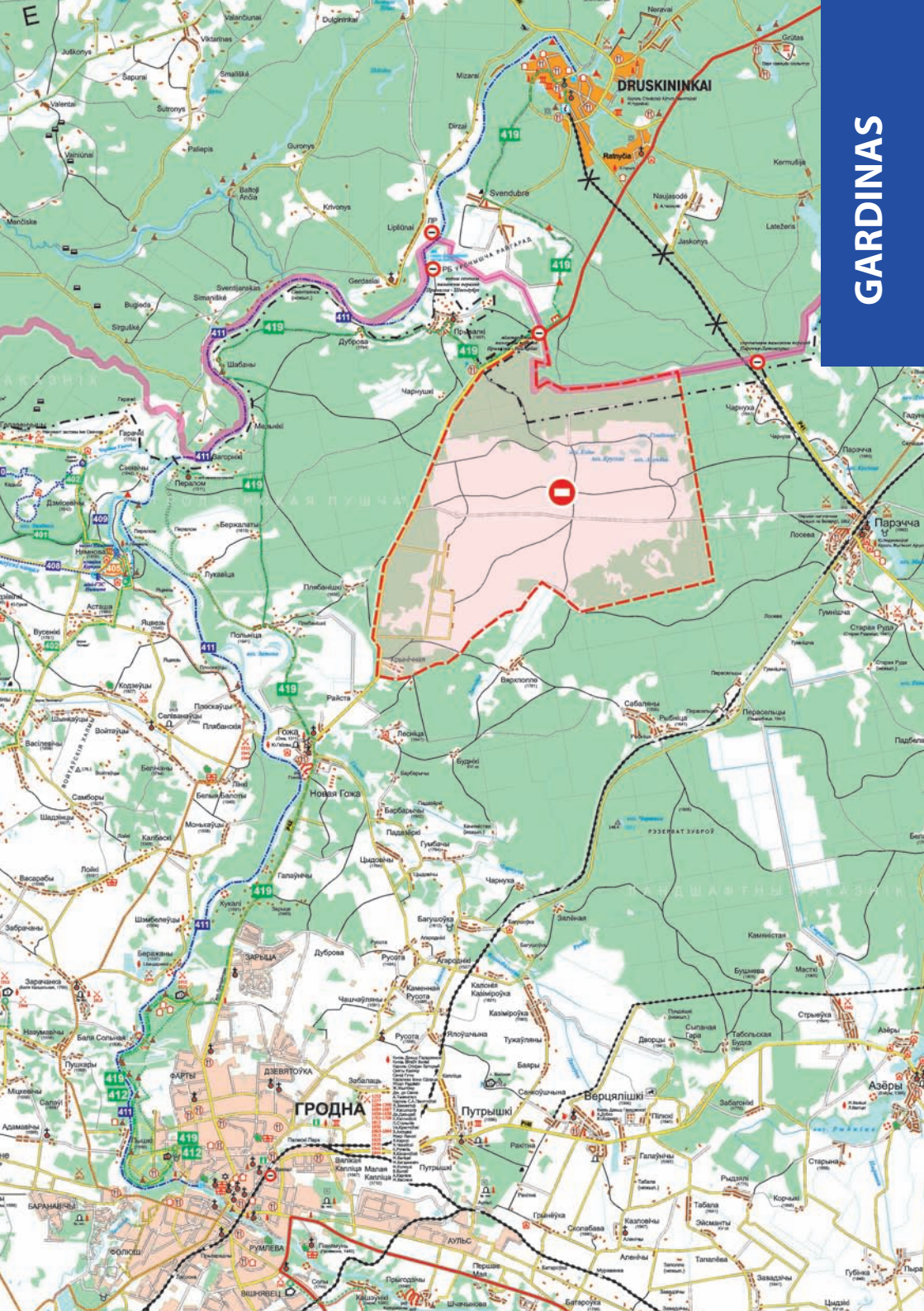
67 km

Festivalnaja g. (pradžia prie “Sveikatos tako”) – nusileidimas prie Nemuno – turistinė bazė “Kreidos kalnai” – sanatorija “Žemčiūžina” – Gardino tvirtovės 13-asis fortas – Grandičių g. – kaimas Goža – kaimas Polnica (ties parduotuve posūkis į dešinę) – kaimas Šabany – kaimas Dubrova – kaimas Privalki – pasienio kelio postas Privalka-Raigardas – kaimas Svendubre – Druskininkai

*67 km (kelionės trukmė – 9 valandos,
VS „RTSS“ maršrutas paženklintas, įrengtos poilsiavietės)*

Maršrutas prasideda Festivalnaja gatvėje “Sveikatos tako” pradžioje. Pavažiavus pažymėtu keliu, už 1,5 km atsiveria vaizdas į Nemuną ir jo krantus. Grožėtis šiuo vaizdu galime dar 7,5 km, važiuodami maršrutu iki poilsiavietės „Kupalinka“. Toliau maršrutas išsuka nuo Nemuno kranto į pušyną prie fortifikacinio I-ojo Pasaulinio karo statinio – „13-ojo forto“ (karo veiksmų dalyvis nuo 1915 m. iki 1920 m.). Aplankę fortą, takeliu judame prie plento, kuriuo vykstame Gožos kaimo kryptimi ir už 7,5 km privažiuojame Gožos Šv. Petro ir Povilo bažnyčią (1865 m.). Toliau, vykdami pažymėtu keliu, atsiduriame kaime Polnica. Prie parduotuvės sukame į dešinę ir judame link kaimo Šabany. Toliau keliaujame vaizdingu mišriuojų mišku – Gožos biologiniu respublikinės reikšmės draustiniu. Pačioje kaimo Šabany pradžioje yra įrengta poilsiavietė. Vėliau per kaimą Dubrova vykstame į kaimą Privalka ir toliau judame link pasienio kelio posto Privalka–Raigardas.

AŠMENA

Miesto pavadinimas, istorikų ir kraštotyrininkų nuomone, atspindi jo įsikūrimo vietos ypatybes ir charakterį ir siejasi su ledynmečio periodo atgarsiais. Kai kurie lingvistai mano, kad miesto pavadinimas kilęs iš lietuviško žodžio „ašmenys“ ir „akmenys“. Pirmą kartą Ašmena minima 1341 m. Lietuvos ir Žemaitijos kronikoje. Miestas atsirado kaip kunigaikščių pilis. XVI a. pradžioje upė Ašmenka miestą dalijo į dvi dalis: Naujoji Ašmena ir Senoji Ašmena. Magdeburgo teises miestas gavo XVI a. ir tapo Vilniaus vaivadijos pavieto (administracinis-teritorinis vienetas) centru. Nuo 1569 m. Ašmena – Žečpospolitos sudėtyje ir pavieto centras. 1792 m. patvirtintas pirmasis miesto herbas, 1845 m. – antrasis herbas. 2006 m. patvirtinti oficialūs Ašmenos miesto heraldikos simboliai (herbas ir vėliava).

Šimtmečiais Ašmenos apylinkės buvo nuolat puolamos svetimšalių. 1812 m. Napoleono armija ir puolimo, ir atsitraukimo metu padarė miestui ir pavietui daug žalos. Pirmojo pasaulinio karo metais teritoriją buvo užėmusi vokiečių kariuomenė, 1919–1920 m. – lenkų ir Raudonoji Armija. 1922–1939 m. Ašmena priklausė Lenkijos Vilniaus vaivadijai. Šiuo metu mieste gyvenau daugiau keturiolikos tūkstančių gyventojų, arba pusė viso rajono gyventojų skaičiaus.

426

maršrutas

AŠMENA

„Šliachetskij“

32 km

**Kaimas Boruny – kaimas Bijūtiški – kaimas Geistuny –
kaimas Beniūny – kaimas Rodeviči**

Maršrutas nusidriekia Gardino srities Ašmenos rajono pietrytine dalimi. Jis pažindina su nuostabiu Ašmenos aukštumos landšaftu, kuriam būdingas mažai kalvotas reljefas, pušynų ir mišraus miško ruožai, ramios upės, nedideli ežerų veidrodžiai.

Boruny

Boruny – vienas įdomiausių istoriniu požiūriu mūsų rajono kaimų. Čia išlikęs įdomus vėlyvojo baroko stiliaus kompleksas – Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčia ir bazilijonų vienuolynas (1747 m.). Šio komplekso kompozicija labai savitiška: jame nėra simetrijos, būdingos daugumai kultinių statinių. Bažnyčios ir bazilijonų vienuolyno dešinėje pastatytas memorialas ekipažo „Ilja Muromec“, žuvusio 1916 m. oro mūšyje virš Borunų, lakūnams. Didžiuliame granito riedulyje – orlaivio „Ilja Muromec Nr. 16“ lakūnų bareljefai. Poručikai Dmitrijus Makšejevas, Mitrofanas Rachminas, Faruchas-Aga-Mamedas Gaibovas, kadetas Olegas Karpovas žuvo oro mūšyje, atremdami keturių vokiečių naikintuvų, tris iš kurių numušė, ataką. Grįžęs prie bažnyčios, turistai pagal rodyklę vyksta į Krėvos pusę.

Ten kairėje – Pirmojo pasaulinio karo karių kapinės. Aplankęs kapines, turistas grįžta prie bažnyčios ir vyksta keliu Golšanų (Alšėnų) link, o už poros kilometrų pasuka į kairę netrukus atsiduria kaime Bijutiški.

Bijutiški

Ši rami vietovė patiks kaimiško gyvenimo būdo mėgėjams. Pasigėrėti vietinės gamtos grožiu, pasimėgauti žvejyba galima, susitikus su vietos ūkininku Ivanu Kaniuta, kuris nuomoja keletą ežerų.

Toliau turistas negrįstu keliu, o už pusantro kilometro – lauko ir miško keliuku keliauja kaimo Geistuny pusėn.

Geistuny

Tai lenkų poeto, leidėjo A.E.Odynco (1804–1885) gimtinė. Pagrindinė šio kaimo įžymybė – Odynco sodyba.

Iš Geistuny vykstame į rytus, už trijų kilometrų pasukame į dešinę ir, palikę šone kaimus Petroviči, Zastenje, vykstame į kaimą Beniuny, esantį kairėje kelio pusėje.

Beniūny

Kaimo pakraštyje – dar XVI a. įsikūrusi Karčevskių sodyba. Tuomet tai buvo totorių Fursų giminės nuosavybė. Šimtmečių eigoje sodyba dažnai keitė savininkus. 1809 m. namą su 316 dešimtinių žemės valda nupirko Jozefas Karčevskis iš herbo “Samsonas”. Karo su Napoleonu metu sodyba sudegė. Pokario metais jos vietoje buvo atstatyta nauja. Čia buvo įsikūrusi vidurinė mokykla, o nuo 1990 m. pabaigos iki 2007 m. gegužės sodyba stovėjo apleista. Po to, kai jos savininke tapo turistinė kompanija „Istorija-Tur“, buvo išvalyta gretima teritorija ir pirmas pastato aukštas, kur buvo įsteigtos trys ekspocijos salės: Korčevskių (XIX–XX a. pradžia) salė, Jogailos – Vytauto (XV a.) salė ir getmonų (XV–XIX a.) salė. Už sodybos išliko Pirmojo pasaulinio karo dotai.

Aplankę šį objektą, keliaujame į Golšanų (Alšėnų) pusę. Pavažiavus apie keturis kilometrus, reikia sukti kairėn, į kaimą Rodeviči, kur ir baigiasi maršrutas.

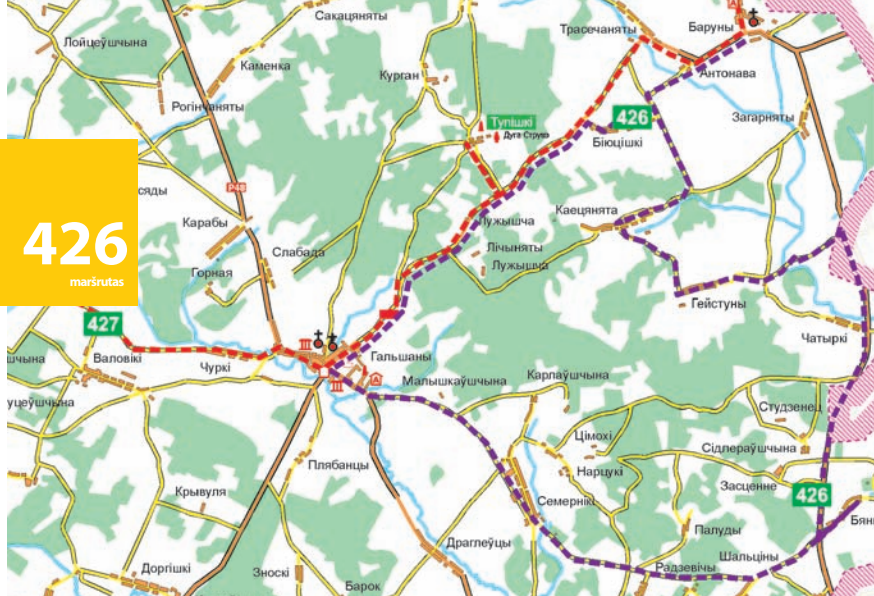
APGYVENDINIMAS

Kaimo turizmo sodyba „Sadok“

kaimas Bijutiški

Tel. +375 29 691-03-37, +375 1593 3-35-83

426
maršrutas

AŠMENA

427
maršrutas

Kaimas Golšany (Alšėnai) – piliakalnis – Tupiški – kaimas Boruny – kaimas Novosiolki – Nevestin kamen (Jaunamartės akmuo) Golšany (Alšėnai)

Alšėnai svečius pasitinka unikaliomis gatvelėmis – XIX a. pabaigos – XX a. pradžios prekybvietėmis, gyvenamaisiais namais. Miestelio centre stovi Šv. Jono Krikštytojo bažnyčia, pranciškonų vienuolynas, o priešais juos stūkso paminklinis akmuo – akmuo-riedulys, pastatytas 2006 metais Sofijos Alšėniškės garbei. Ji užėmė reikšmingą vietą ne tik gimtojo miestelio, bet ir Lenkijos bei Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės istorijoje. Bet apie tai jums geriau papasakos E. S. Korzuno vardo liaudies istorijos ir kraštotyros muziejuje, įsikūrusiame Alšėnų vidurinėje mokykloje. Kaimo seniūnijos pastate atidarytas Struvės geodezinio lanko meridiano muziejus. Iš Alšėnų centro vykstame į Zamkovaja (Pilies) gatvę, kur galima susipažinti su Georgijaus Pobedonosco (Georgijus Nugalėtojas) cerkve. Toliau, eidamas Pilies gatvę, turistai patenka į legendomis apsuptą ir baltarusių literatūros klasiko Vladimiro Korotkevičiaus apdainuotą į Alšėnų pilį. Kasmet prie šios pilies sienų vyksta tradicinis festivalis „Alšėnų pilis“. Riterių kovos, viduramžių muzika, puotos ir senovės personažai, be jokios abejonės, nukels jus į istorinę Sapiegų giminės kunigaikščių epochą.

Piliakalnis

Už pusantro kilometro nuo Alšėnų yra piliakalnis, kur kasinėjimo metu buvo aptikta geležies amžiaus ir Kijevo Rusijos periodo keramika. Piliakalnis

datuojamas XII–XIV a. ir priskiriamas ankstyviesiems viduramžiams. Nuo piliakanio viršaus į pietus ir vakarus gerai matoma visa vietovė. Toliau mūsų kelias veda į kaimą Tupiški.

Tupiški

Tupiški – vienas iš 265 Struvės geodezinio lanko punktų, esančių dešimties valstybių teritorijoje. Punkto koordinatės – 54°17'29" šiaurės platumos 26°20'43" rytų ilgumos. Struvės geodezinio lanko atmintinas ženklas – punktas Tutiški (pats aukščiausias taškas Ašmenos rajone – 311 metrų virš Baltijos jūros lygio) buvo atidarytas 2007 metais. 2005 metais Struvės lankas buvo įtrauktas į UNESCO Pasaulio istorijos-kultūros paveldo sąrašą.

Boruny (žr. aprašymą 59 psl.)

Aplankęs Pirmojo pasaulinio karo karių kapines, turistai grįžta į kaimo centrą, iš kurio rodyklės kryptimi suka į Ašmenos pusę per kaimą Novosiolki.

Novosiolki

Žemės ūkio miestelis Novosiolki žinomas dėl kažkada netoliese įsikūrusios senovinės XVI a. sodybos. Pradžioje ji priklausė kunigaikščiams Alšėnams. XIX a. Novosiokų dvaras buvo Čapskių nuosavybė. To meto rūmų vaizdą atkurti padeda Napoleono Ordos graviūra. Dabar iš buvusių didingų Čapskių rūmų Novosiolkuose liko vos matomi griuvėsiai.

Nevestin kamen (Jaunamartės akmuo)

Netoli Ogorodnikų yra dar vienas Ašmenos apylinkių stebuklas – Jaunamartės akmuo. Tai didžiulis, daugiau dviejų metrų aukščio riedulys, kurio vienos pusės paviršius yra visiškai lygus. Tokį akmenį sukūrė gamta. Vietiniai gyventojai iki nesenų laikų tikėjo prietarais: jeigu jaunavedžiai iki jungtinių nenu eis prie akmens, šeimyninis gyvenimas nenusisėks arba pora neturės vaikų.

APGYVENDINIMAS

Kaimo turizmo sodyba „Alšėnų sodyba“

Žemės ūkio miestelis Alšėnai
Tel.: +375 29 315-89-23,
+375 1593 3-93-36

Kaimo turizmo sodyba „Sadok“

kaimas Bijutiški
Tel.: +375 29 691-03-37,
+375 1593 3-35-83

MAITINIMAS

Kavinė „Zamok“ (Pilis)

Alšėnai
Tel. +375 1593 3-93-01

Kavinė „Spadčyna“

Alšėnai
Tel. +375 1593 3-71-31

Kavinė „Vstreča“

Alšėnai
Tel. +375 1593 3-94-69

**Ašmena – kaimas Grincy – kaimas Poliany – kaimas Liugovščina
– kaimas Bervency – kaimas Krakovka – kaimas Župrany**

Ašmena

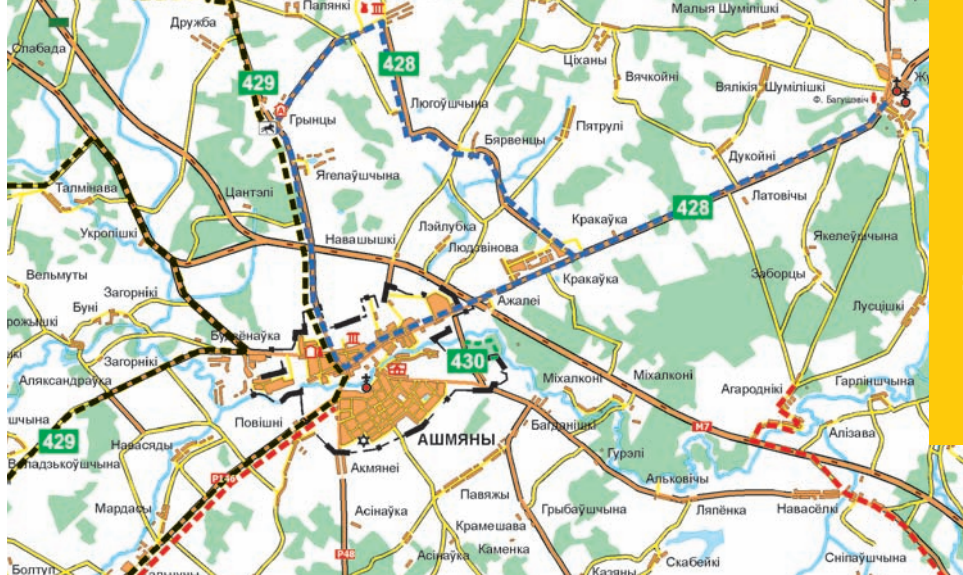
Tai vienas seniausių Baltarusijos miestų. Turistų susidomėjimą žadina Kristaus Prisikėlimo šventykla ir Šv. Mykolo Arkangelo bažnyčia, kurios yra pačiame miesto centre, Rugsėjo 17-osios aikštėje. Apie šias ir kitas miesto įžymybes galima sužinoti F. Boguševičiaus vardo kraštotyros muziejuje, esančiame Sovetskaja (Tarybų) gatvėje, šalia Rugsėjo 17-osios aikštės. Turistai noriai lanko ir XIX a. statytą sinagogą, esančią už muziejaus.

Grincy

Čia įsikūręs žirgų sporto centras „Gippika“, traukiantis ne tik galimybę pailsėti nuo miesto triukšmo ir dulkių, bet ir galimybę pasimėgauti su niekuo nepalyginamu bendravimu su protingais ir įnoringais, gudriais ir gerais, nekalbiais ir ištikimais... arkliais.

Poliany

Kaimas Poliany – žinomo istoriko ir kraštotyrininko, žinomo leidinio „Ašmenų pavietas“ autoriaus Česlovo Jankovskio gimtinė. Kaime kairioje kelio pusėje palaidotos Česlovo Jankovskio motina ir duktė. Čia pat yra ir kaimo koplyčia, pastatyta 1810 metais. Kaimo bibliotekoje jam pašvęstas memorialinis kampelis.

Župrany

Pagrindinė Župranų įžymybė – Šv. apaštalų Petro ir Povilo bažnyčia, kurios statyba buvo pradėta 1854 metais, o baigta 1890 m.

Miestelis Župrany glaudžiai susijęs su baltarusių poeto Františko Boguševičiaus gyvenimu. Župranuose, toje vietoje, kur, anot legendos, 1863 m. poetas skaitė savo eiles gyventojams, įvažiavime į miestelį, iškyla iš bronzos išlietas paminklas tam, „kuris troško mūsų liaudžiai geresnės dalios“. Nuo bažnyčios turistai vyksta į vietos kapines, kur poeto ir jo šeimos narių kapai. Rasti Boguševičiaus kapą nesunku – jis kapinių pakrašty. 1970 metų kovą F. Boguševičiaus 130-ųjų gimimo metinių proga mokykloje atidarytas literatūros muziejus.

APGYVENDINIMAS

Žirgų sporto centre „Gippika“

kaimas Grincy
Tel.: +375 1593 4-53-53,
+375 29 610-74-23
www.hippika.by

Viešbutis

Ašmena, Sovetskaja, 66
Tel. +375 1593 4-06-21

MAITINIMAS

Restoranas „Imperija“

Ašmena, Sovetskaja, 66
Tel. +375 1593 4-00-46, 4-46-91

Kavinė „Staryj mlyn“

Ašmena, Borunskaja g. 11
Tel. +375 1593 4-51-51

Kavinė „Kapriz“ (Kaprizas)

Ašmena, Sovetskaja, 2
Tel. +375 1593 4-05-29

Kavinė „Paradis Siti“

Ašmena, Sovetskaja g. 15

Kavinė „Galaktika“

Ašmena, Rugsėjo 17-osios aikštė
Tel. +375 1593 4-42-71

Restoranas „Pas Dorohostaiskį“

kaimas Grincy
Tel. +375 1593 4-53-53, 4-04-12

Ašmena – kaimas Kolčuny – kaimas Gorodniki – kaimas Boltup – kaimas Budionovka – kaimas Murovanaja Ašmenka

Ašmena (žr. aprašymą 58, 64)

Kolčuny

Kolčunų vidurinėje mokykloje įsikūręs Endžejaus Sniadeckio, žymaus lenkų mokslininko chemiko, gydytojo, filosofo ir švietėjo, muziejus.

Gorodniki

Vietos kapinėse šalia koplyčios palaidotas Endžjus Sniadeckis. Jis įnešė didžiulį indėlį į medicinos ir chemijos vystymą, sudarė pirmą vadovėlį ir parengė chemijos terminologiją lenkų kalba.

Budionovka

Oktiabrskaja (Spalio) gatvėje, 8 įsikūręs unikalus muziejus, kurį įsteigė vietos gyventojas Valentina Tiščenko, surinkusi turtingą medžiagą apie šios gyvenvietės, anksčiau vadinamos Sviatoj Duch (Šventoji Dvasia), istoriją kolekciją.

Murovanaja Ašmenka

Knygos „Senovės Lenkija“ autoriai M. Balinskis ir T. Litinskis 1886 metais rašė: „Muravana Ašmenka – bažnytkaimis, vadinamas miesteliu, įsikūręs turtingoje bemiškėje lygumoje. Tai sena žymios, tačiau jau išmirusios Monvydų Dorohostaiskių šeimos nuosavybė. Šalia kaimo yra išlikęs didelis kiemas ir plytinis pastatas., kuriame XVI a. buvo įsikūrę kalvinai, o XVIII a. Lietuvos Didžiosios Kunigaištystės maršalas Kristupas Dorohostaiskis čia įsteigė tipografiją.

Murovana Ašmenka įžymybė – medinė Šventosios Mergelės Marijos bažnyčia, pastatyta XVIII–XIX a. sandūroje.

APGYVENDINIMAS

Viešbutis

Ašmena, Sovetskaja g. 66
Tel. +375 1593 4-06-21

Kaimo turizmo sodyba „Lilija“

kaimas Berniki
Tel. +375 29 336-66-19

Kaimo turizmo sodyba „Pas Janiną“

Žemės ūkio miestelis Kolčuny
Tel.: +375 29 585-43-53,
+375 1593 35-2-64

MAITINIMAS

Restoranas „Imperija“

Ašmena, Sovetskaja, 66
Tel. +375 1593 4-00-46, 4-46-91

Kavinė „Kapriz“ (Kaprizas)

Ašmena, Sovetskaja, 2
Tel. +375 1593 4-05-29

Kavinė „Paradis Siti“

Ašmena, Sovetskaja g. 15

Kavinė „Galaktika“

Ašmena, Rugsėjo 17-osios aikštė
Tel. +375 1593 4-42-71

Kavinė „Staryj mlyn“

Ašmena, Borunskaja g. 11
Tel. +375 1593 4-51-51

Kavinė „Kolosok“

kaimas Murovanaja Ašmenka

DVIRAČIŲ ATSARGINIŲ DALIŲ PARDUOTUVĖS

Parduotuvė „Sport plus“

Ašmena, Sovetskaja g. 28

Parduotuvė „Univermag“

Ašmena, Sovetskaja g. 100

DVIRATININKŲ TEISĖS IR PAREIGOS

Kelių eismo dalyvis, važiuojantis dviračiu, privalo mokėti ir laikytis kelių eismo taisyklių, vadovautis reguliuotojo, šviesoforų signalais, kelio ženklais ir žymėjimais, privalo nesudaryti kliūčių ir pavojaus kelių eismui.

Dviračiu važiuoti dviračių taku, o jam nesant – kelkraščiu, šaligatviu arba pėsčiųjų taku, nekeliant pavojaus pėsčiųjų eismui. (1897 m. kelių eismo taisyklių 7 punkte nurodoma visai kas kita: važiuoti dviračiu šaligatviais ir skveruose draudžiama, važiuoti leidžiama tik važiuojamąja kelio dalimi). Nesant nurodytų kelio elementų arba nesant galimybei jais važiuoti, leidžiamas dviračių eismas važiuojamąja kelio dalimi viena eile, ne didesniu kaip 1 m atstumu nuo dešiniojo kelkraščio.

Prie to:

- nuvažiavimas didesniu kaip 1 m atstumu nuo dešiniojo kelkraščio leidžiamas tik kliūčiai aplenkti arba leidžiamose vietose posūkiui į kairę arba apsisukimui. Pažymėtina: šio punkto reikalavimai taikomi tik tais važiavimo keliais atvejais, kai yra ne daugiau vienos eismo juostos šia kryptimi, ir kai kelio viduryje nėra tramvajaus kelio;

- dviratininkų kolonos, judančios važiuojamąja kelio dalimi, turi būti suskirstytos į grupes, ne daugiau 10 dviratininkų vienoje. Atstumas tarp grupių turi būti ne mažiau 100 metrų;

- jeigu važiuojamoje kelio dalyje yra horizontalaus kelio žymėjimo 1.2 linija, reiškianti jo kraštą, ši linija turi būti dviratininkui iš kairės;

Dviračių takas – konstruktyviai pažymėtas arba, panaudojant horizontalių linijų žymėjimus, kelio elementas, skirtas eismui dviračiais, pažymėtas kelio ženklu „Dviračių takas“. Dviračių takas gali būti išskirtas ir važiuojamojo kelio dalies ribose, ir atskirai esančioje nuo kelio vietovėje. Dviračių tako plotis gali siekti nuo 1,75 m iki 3 m.

Važiuojant dviračiu keliu tamsiu paros metu ir (arba) esant blogam matumui, būtina įjungti: priekyje – žibintą, skleidžiantį baltą šviesą, užpakalyje – žibintą, skleidžiantį raudoną šviesą. Jeigu žibintų nėra arba jie sugedę, dviratininkas, esant matumui judėjimo kryptimi mažiau, nei 300 m, arba tamsiu paros metu privalo nultipti nuo dviračio ir vesti jį greta.

Jeigu dviratininkas atsiduria nereguliuojamoje kelio ir dviračių tako sankirtoje, jis privalo praleisti keliu važiuojančias transporto priemones. Ši sankirta nelaikoma sankryža.

Kirsdamas važiuojamąją kelio dalį pėsčiųjų perėja, dviratininkas privalo vesti dviratį greta ir laikytis pėsčiųjų eismo taisyklių. Šį reikalavimą diktuoja būtinybė užtikrinti dviratininko saugumą, nes didelis dviratininko judėjimo greitis, lyginant su pėsčiųjų, leidžia jam atsidurti pėsčiųjų perėjoje per labai trumpą laikotarpį. Reikalavimas vesti dviratį šalia savęs suteikia transporto priemonės vairuotojui galimybę pamatyti dviratininką kaip pėstijį ir įvertinti susidariusią situaciją kelyje laiko atžvilgiu.

Dviratininkui, pažeidusiam Kelių eismo taisykles Baltarusijos Respublikos teritorijoje, numatoma administracinė atsakomybė.

ŽENKLAI

1.22. Sankirta su dviračių taku

3.9. Dviračių eismas draudžiamas

4.5.1. Dviračių takas

4.5.2. Dviračių tako pabaiga

NAUDINGA INFORMACIJA

PASienio kelio postai Lietuva – Baltarusija

Privalka – Raigardas (Gardino sr., Gardino raj.)

Kotlovka – Lavoriškės (Gardino sr., Ostravo raj.)

Beniakonys – Šalčininkai (Gardino sr., Voronovo raj.)

Kamenyj Log – Medininkai (Gardino sr., Ašmenos raj.)

DVIRAČIŲ PARDUOTUVĖS

„Velomag“

Il Krivec Sergejus Vikentjevičius

Gardinas, Antonovo g. 13a

Darbo laikas: II – VII 09.00 – 15.00

Mob. tel. +375 29 919-42-31 (velcom)

Mob. tel. +375 29 786-12-02 (MTS)

www.velomag.by

„Velosipedy“

Gardimas, Indurskoje šose

(Induros plentas), 30

(Turgavietė „Južnyj“, 53 vieta „C“ (S))

Mob. tel. +375 29 780-14-51 (MTS)

Parduotuvių tinklas

„Tvoj velik“ (Tavo dviratis)

Darbo laikas:

I – V 10.00–19.00, VI – VII 10.00–17.00

Mob. tel. +375 29 780-31-31 (MTS)

Mob. tel. +375 44 780-31-31 (velcom)

www.tvojvelik.by

Parduotuvės:

- Kabiaka g. 10b,

Prekybos centras „Serpantin“

- Fomičiovo g. 4a

- Limožo g. 32b

- Prekybos centras „Flamingo“, Foliušas

Gardinas, Zacharovo g. 26

Darbo laikas: I – V 10.00–21.30

VI – VII 09.00–21.30

Mob. tel. +375 29 88-80-66

<http://sportlandia.ru/>

Gardinas, Kosmonautų 2

Darbo laikas:

I – V 09.00–17.00, VI 09.00–16.00

Tel. +375 152 75-74-58

Mob. tel. +375 33 693-55-88 (MTS)

Mob. tel. +375 25 989-24-85 (Life)

Gardinas, Ožėško g. 42

Darbo laikas: I – V 09.00–20.00,

VI 09.00–18.00, VII 10.00–18.00

Tel. +375 152 72-22-86

INFORMACIJA TURISTAMS

Gardino miesto turistų informavimo centras

Ožėško g. 38, Gardinas

Tel. +375 152 77-36-03, +375 152 77-35-46

grodnortss@gmail.com

www.tourgrodnob.by

DVIRAČIŲ REMONTO DIRBTUVĖS

Gardinas, Lenino g. 18

Darbo laikas:

I, II, III 15.00-19.00

II, IV 10.00-14.00

Gardinas,

Sovetskich Pogranichnikov g. 51/1

Darbo laikas:

I – V 17.00-20.00

Mob. tel. +375 29 785-43-26

Garažy na Ponemuni

(Garažai Panemunėje)

Blokas Nr. 2 Garažas Nr. 14

Jvažiavimas tarp

Bloko Nr. 2 ir Bloko Nr. 3

Darbo laikas:

I – VI 09.00-19.00

Mob. tel. +375 29 582-09-16 (MTS)

Mob. tel. +375 29 946-21-87 (velcom)

Dviračių dirbtuvės

Dzeržinskio sk., 8a (Taksoparkas)

Darbo laikas:

I – V 11.00-18.00, VI 11.00-16.00

Mob. tel. +375 33 313-68-67 (MTS)

Mob. tel. +375 25 689-78-75 (Life)

DVIRAČIŲ NUOMOS PUNKTAI

“Pyški” (šiltuoju metų laiku)

Gardinas, trakas “Pyški”,
startas “Sveikatos takas”

Darbo laikas:

kasdien 11.00-21.00

nuo 04.01 iki 11.30

Mob. tel. +375 29 783-56-34

IĮ “Velotočka”

Augustavo kanale

(šliuzas “Dombrovka”)

Darbo laikas:

I – V 13.00-19.00

Gardine (pristatymas mieste)

Darbo laikas:

I – VII 9.00-21.00

Mob. tel. +375 33 308-00-20 (MTS)

<http://velakropka.by/>

Katalunja

Višneveckaja g. 12

Darbo laikas:

I – VII 10.00-21.00

Mob. tel. +375 29 577-65-44 (MTS)

Mob. tel. +375 44 544-95-44 (velcom)

<http://catalunya.by/>

i INFORMACIJA TURISTAMS

Sopockino turistų informavimo centras

Grodnienskaja g. 6, gyv. Sopockin, Gardino raj.

Tel. +375 152 99-22-80

tic.sopockin@tourgrodno.by

Šį projektą remia Europos Sąjunga
This project is funded by the
European Union

**Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės
Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną
programos projektas Nr. LLB-2-210 „Dviračių turizmo ir informacinės sistemos
Lietuvos ir Baltarusijos pasienio regione plėtra“**

Europos kaimynystės ir partnerystės priemonės Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos bendradarbiavimo per sieną programa 2007-2013 m. periodu pakeičia Baltijos jūros regiono INTERREG IIIB kaimynystės programos Pietų prioriteto IIIA programą. Programos bendras strateginis tikslas yra stiprinti Latvijos, Lietuvos ir Baltarusijos pasienio regiono teritorinę sanglaudą, užtikrinti aukšto lygio aplinkos apsaugą, kelti ekonominę ir socialinę gerovę bei skatinti tarpkultūrinį dialogą ir kultūrinę įvairovę. Programoje dalyvauja Latvijos Latgalos regionas, Lietuvos Panevėžio, Utenos, Vilniaus, Alytaus ir Kauno apskritys ir Baltarusijos Vitebsko, Mogiliovo, Minsko ir Gardino sritys. Programos bendroji valdymo institucija yra Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija.

Programos interneto svetainė: **www.enpi-cbc.eu**.

Europos Sąjungą sudaro 28 valstybės narės, nusprendusios laipsniškai sujungti žinias, išteklius ir ateitį. Per 50 metų plėtos valstybės narės sukūrė stabilumo, demokratijos ir tvarios plėtos erdvę, be to, išsaugojo kultūrų įvairovę, toleranciją ir asmens laisves.

Europos Sąjunga siekia dalintis šiais pasiekimais ir jų verte su šalimis ir gyventojais už jos ribų.

Bendra projekto vertė – 705 397 eurai (2 435 594 litai), iš kurių Europos Sąjungos paramos lėšos yra 90 % – 634 857 eurai (2 192 035 litai).

Už pateiktą informaciją yra visiškai atsakingi Alytaus turizmo informacijos centras ir Visuomeninės organizacijos „Respublikinė turizmo ir sporto sąjunga“ Gardino srities skyrius ir ši informacija jokių būdu negali būti naudojama Europos Sąjungos nuomonei reikšti.

Nuotraukų autoriai: V. Valužis, D. Adamonytė, G. Česonis, E. Jaškūnienė, Nemuno kilpų regioninio parko direkcija, E. Dargis, G. Bernatavičius, J. Ignatonis, A. Pranaitis, Ž. Sinkevičius, Z. Stankevičienė, L. Valentaitė-Gudzinevičienė, S. Koleda, S. Plytkėvič, V. Sajapin, L. Ščeglov

Informaciją parengė: Birštono TIC, B. Malaškevičiūtė, S. Koleda, V. Sajapin, V. Ivanovski, L. Kozel, S. Pivovarič

www.alytus-tourism.lt

www.visitbirstonas.lt

www.tourgrodno.by

www.oshmiany.gov.by